

bb. 87. filmbemutató a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából
t fe/hné/gy/La 1965. szeptember 16.

Rudolf Chlubna alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja, csütörtökön este a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából filmbemutatót rendezett a magyar néphadsereg központi klubjában. A filmbemutatón megjelent a tábornoki kar és a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású tisztje, a fegyveres testületek számos képviselője. Ott volt az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet katonai alakulatok parancsnokságának több képviselője, valamint a budapesten akkreditált katonai attasék. Az est résztvevői nagy tetszéssel fogadták a csehszlovák hadsereg életét bemutató dokumentumfilmeket./mti/

20.05/-n

-46-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 17.

bb.1. vándorkiállítás a fővárosról

i hi/hné n zs

1965. szeptember 17.

Budapest címmel színes film készült fővárosunkról. A film - és a hatnyelvű kísérelő szöveg - részletesen ismerteti a város műemlékeit, nevezetességeit, s bemutatja a budapesti emberek életét is. A fővárosi idegenforgalmi hivatal reprezentatív kivitelű, művészeti értékű vándorkiállítást is előkészít, amelynek anyaga Budapest mai életét szemlélteti./mti/

bb.2. palackozva is forgalomba hozzák a tartósított móri mustot

vid/ká sk n

1965. szeptember 17.

Benkő Béla, a móri állami gazdaság pincemestere olyan módszert dolgozott ki, amellyel megakadályozta a must erjedését. Ezzel az eljárással a tavalyi mustból mintegy 600 hektólitert tartósítottak. Az ital semmit sem veszített eredeti szőlő ízéből, zamatából, csupán a színe különbözik a must színétől: kristálytiszta, áttetsző, az érett borhoz hasonló. A tavalyi szüretelésű mustot a székesfehérvári móri borozóban árusítják, s a nagy kereslet láttán most elhatározták, hogy a 600 hektóliter egy részét palackozva is forgalomba hozzák. A palackozott mustot szénsavval dúsítják. Az ízletes ital hétdecis és literes palackokban hamarosan megjelenik az üzletekben./mti/

.-.

-1-

bb.3. szeptember 23-án nyit a madách színház

i s/tm n fm

1965. szeptember 17.

a budapesti színházak közül utolsónak nyitja meg kapuját a madách színház. szeptember 23-án megy fel az első előadás kezdetét jelző függöny. a madách színház az évek óta nagy sikerrel játszott „hamlet”, produkciójával nyitja meg az 1964-65-ös évadot. a nagy színpadon már próbálják a szezon első bemutatóját, bertolt brecht: koldusopera című színművét. ezt a darabot tavasszal a német brecht színház mutatta be hazánkban igen nagy sikerrel. a madách színházban már a rendelkező-próbáknál tartanak. az előadást adám ottó rendezi. érdekesnek ígérkezik a szereposztás: bicska maxi: gábor mikiós, pollyt psota irén, korcsma jennyt ilosvay katalin, a kolduskirályt pécsi sándor, leányát, lucyt vass éva játssza. a színmű díszleteit makkai péter, a jelmezeket pedig miakovszky erzsébet tervezi. kurt weill világhírű zenéjét blum tamás tanítja be a társulat művészeinek.

a madách kamara színház már megnyitotta kapuit a közönség előtt. esténként már előadásokat tartanak, délelőtt azonban még próbálnak: az első bemutatóra készülnek. pártos géza rendezésében adják majd elő jókai mór: a bolondok grófja című darabjából írt zenés művet. a színművet ránczy györgy zenésítette meg. a főszerepet vendégként nagy anna, a debreceni csokonai színház művésznője játssza. ezen az előadáson mutatkozik be az együttes új tagja, béres ilona./mti/

.-.

bb.4. ősi növényvilág maradványszigetére bukkantak villányban

vid/ká/sk n cz

1965. szeptember 17.

a villány-környéki dombok egyikén, az ugynevezett somssich-dombon, az ősi növényvilág kis maradványszigetére bukkantak. az érdekes felfedezést két baranyai botanikus tette: dr. vörös lászló zsigmond adjunktus, a pécsi tanárképző főiskola tanára és nagy istván villányi református lelkes, műkedvelő botanikus. a szőlőktől körülvett, alig ezer négyszögletes terület valóságos botanikus kert. több mint 300 növényfaj található itt, köztük néhány ritkaság is. /folyt.köv./

Zsolt

-2-

bb.4./ ősi növényvilág...1. folyt./ n

a somssich-dombi növényisziget érdekes relikta a villányi dombok hajdani flórájának. a két botanikus felfedezése szerint ugyanis az ember megjelentése előtt ilyen vagy legalábbis ehhez hasonló lehetett a táj növénytakarója. a kis sziget a szőlőtőkék tengerében úgy maradhatott fenn, hogy a sziklás, bokros, erdős lejtőt nem bírták feltörni az emberek, s máig sem művelik.

dr. vörös lászló zsigmond és nagy istván botanikailag feldolgozza - számbaveszi és meghatározza - az itt található összes növényfajt, illetve növénytársulást./mti/

.-.

bb.5. tízezer iskolai szülői munkaközösség

i fe/tm n zs

1965. szeptember 17.

az óvodák, általános- és középiskolák, az ipari és mezőgazdasági szakmunkásképző iskolák mellett összesen mintegy tízezer iskolai szülői munkaközösség teremtkezik az új tanévben. ezekben a napokban az osztály-szülői munkaközösségek elnökeit, tisztségviselőit választják meg. a legtöbb általános- és középiskolában már megtartották az elsőosztályos tanulók szüleinek első összejövetelét, amelyen a pedagógusok tájékoztatták az édesapákat, édesanyákat az iskola támasztotta követelményekről.

az óvodai és iskolai választmányok - amelyekben az igazgató, a pedagógusok, az ifjúsági szervezet képviselője, az ifjúságvédelmi megbízott, az iskolaorvos és az osztály-szülői munkaközösségek elnökei kapnak helyet - összeállították munkatervüket. az általános iskolákban a kollektívák egyebek között ahhoz kívánják segítséget nyújtani, hogy kivétel nélkül minden tanköteles gyermek elvégezze a nyolc osztályt. gondot fordítanak arra is, hogy a körzeti iskolába járó diákok számára az eddiginél jobb feltételeket teremtsenek a tanuláshoz; a lehetőségekhez mérten megkönnyítsék számukra a közlekedést, stb.

a szülői munkaközösségek többsége az idei oktatási évben részt vállal a gyermekvédelemmel kapcsolatos teendőkben is. felkeresik a veszélyeztetett gyermekek családjait, figyelemmel kísérik a nehezebb körülmények között élő diákok tanulmányi előmenetelét. a szakmunkásképző iskolák fiataljainak nagy része vidéki, ezért közülük számosan az intézet székhelyén, albertleiben laknak. a szülői munkaközösségek tagjai és a nőtanácsok aktivistái már most, a tanév elején, felkeresik a fiatalokat és megnézik, megfelelő-e az új környezet, biztosítottak-e a feltételek a gyermekek zavartalan tanuláshoz./mti/

Zsolt

.-.

-3-

bb.6. szarvasvadászat a bakonyban - 2 nap alatt 7 bikát lőttek

vid/ká tr n cz

1965. szeptember 17.

a bakony nagykiterjedésű erdősegeiben szeptember közepén megkezdődött a szarvasvadászat. a híres bakonyi rezervátumba a szarvasbőgés időszakára 13 külföldi vadász érkezett. a vendégek, akik a hajnali és alkonyati cserkészésen kívül lovaskocsival is bejárják a legjobb vadasterületeket, már az első két napon hét szarvasbikát ejtettek el. a terítékre került bikák egyikének agancsa nyolc kilogrammsúlyú. /mti/

bb.7. szegedi operaénekesnő ndk tv-film főszerepében

vid/tné n fm

1965. szeptember 17.

feiseinstein berlini főrendező és munkatársai egy évig keresték a megfelelő főszereplőt a toscia tv-filmváltozatához. 16 operaénekesnő próbaéneklése és próbafelvétele alapján harmath évat, a szegedi nemzeti színház liszt-díjas tagját kérték fel a főszerep alakítására. kiváló szólólistákat szerződtettek az operafilm többi szerepére is. a felvételek -, amelyeken már a szegedi operaénekesnő is részt vesz, - az ndk fővárosában kezdődtek meg. előreláthatólag november elejére fejezik be a filmet, amelynek egy részét a tervek szerint románban forgatják. /mti/

bb.8. 75 éves tokaji halász tizezer forintja

vid/ká tr n cz

1965. szeptember 17.

a tokaji tiszavirág halászati termelőszövetkezet tagjai nem panaszkodhatnak a szerencsére az idén. a tiszából, a bodrogból és a folyók holt ágaiból 608 mázsa halat fogtak ki, 154 mázssal többet, mint amennyit egész éves tervük előírt. különösen csukából és dévérkeszemből zsákmányoltak bőséges mennyiséget. a halászok kiváló teljesítményét azonban nemcsak a szerencséivel, hanem az ösztönző bérezéssel is magyarázzák a szövetkezet vezetői. a kifogott halért járó összeg 70 százalékát ugyanis azonnal kifizetik. több halász, így zs. szabó ferenc és kocsis boldizsár keresete már meghaladja a 35.000 forintot, de a legöregebb tiszai halász, a 75 éves regőczy istván is már több mint 190 munkaegységet teljesített és tizezer forintot keresett. /mti/

-4-

bb 9. husz országból érkeztek ösztöndíjasok

i sz/tné szb vg

1965. szeptember 17.

a tesco nemzetközi tudományos együttműködési iroda ez évben 20 országból fogadott fiatalokat, s gondoskodott magyarországi képzésükről.

a fejlődő országokkal kialakult műszaki tudományos együttműködés egyik, s egyre nagyobb jelentőségű területe a szakoktatás. hazánk 300 szakmában rendelkezik különböző szintű oktatóintézménnyel, kitűnő oktatógárdával. az elmúlt években magyarországon többszáz külföldi diák szerzett szakképesítést, illetve folytatott továbbképző tanfolyamot. a mostani tanévre érkezettek között nagy számban vannak kubaiak, ghanaiak, guineaiak, algériaiak, jemeniek és tanulnak itt az egyesült arab köztársaságból érkezett fiatalok is. jöttek tanulni magyarországra olyan távoli területekről is, mint délnyugat-afrika, mocambique, kamerun, vagy az amerikai costarica. a külföldi ösztöndíjasok egy része szakmunkásképzésben részesül, más részük szakközépiskolába jár és technikus lesz, az egyetemet végzettek, mérnökök, orvosok, közgazdászok pedig továbbképzésben részesülnek. /mti/

bb 10. megkezdődött az új idény a művelődési házakban

i áe/tné szb fm

1965. szeptember 17.

megkezdődött az új idény a főváros nagy művelődési házaiban: több mint 70 helyen készültek fel a közönség szórakozási és művelődési igényeinek sokoldalú szolgálatára. ezeket a kulturális központokat több mint 200 000 főnyi, évek óta kialakult törzsközönség látogatja, s minden előkészületet megtettek, hogy az új idényben is ki-ki megtalálja az érdeklődésének leginkább megfelelő időtöltést. a művelődési házak elsősorban a különféle képességek kibontakoztatásához nyújtanak segítséget. ezt szolgálják a különféle szakkörök: az idén is több mint 30 féle foglalkoztatást szerveztek. a pestszécsényi vasas művelődési házban 17 féle csoport működik máris: a megszokottakon kívül amatőrcsillagászok, vasmezmunkálók, galambászok, méhészek és kaktuszgyűjtők gyakorolhatják itt kedvtelésüket szakemberek irányításával. a józsef attila művelődési házban a kerámikus, szobrász és ötvösművészet szakmai tudnivalóit sajátíthatják el a látogatók. a csepeli munkásotthon honismereti szakkörében a helytörténet amatőrkutatói tevékenykednek, szórakoztató formában számos új ismerettel gyarapítva tudásukat. a hagyományos szakkörök - foto, rádió, bélyeggyűjtő, modellező, kézimunka, stb. - minden művelődési házban az idén is sok ezer látogatót juttatnak hasznos gyakorlati tudáshoz.

/folyt.köv./
8.25/a

- 5 -

pk

bb 10. /megkezdődött az új... 1. folyt./- szb

minden művelődési házban többféle nyelvtanfolyamot rendeznek. csupán ilymódon csaknem 3 000 budapesti lakos szerezhethet nyelvtudást az új idényben is.

változatos és sokrétű a művelődési házak ismeretterjesztő munkája. a józsef attila művelődési házban többek között 16 előadáson mutatják be a kortársi magyar irodalom alkotói a legkiválóbb irodalomtörténészek, kritikusok, egyetemi oktatók. ezeken az előadásokon az írók, költők személyesen is részt vesznek. a danuvia gorkij művelődési házában 11 előadásból álló sorozaton mutatják be a leghíresebb klasszikus regényeket, amelyeket az azokból készült filmváltozattal illusztrálnak. ugyanitt megrendezik a „nők fórumát”, amelynek előadásain egészségügyi, pedagógiai és a háztartási ismeretek témakörébe tartozó hasznos gyakorlati ismeretekkel segítik a dolgozó nők problémáinak megoldását. a csepeli munkásotthonban minden csütörtökön természetismereti és földrajzi előadásokon vehetnek részt az érdeklődők, a csiliben négyféle szabadakadémiai előadássorozat közül válogathatnak.

a színjátszás, tánc, ének, zene kedvelői minden művelődési házban tevékenyen részt vehetnek a különféle művészeti csoportok munkájában, ahol baráti kollektívában, szakképzett vezetők irányításával sajátíthatják el a művészeti tevékenység szakmai tudnivalóit, s esetenként nyilvános szerepléseken is részt vesznek. a csiliben többek között ének, zongora, hegedű, harmonika és fuvóshangszer oktatás is folyik.

akik csupán szórakozást keresnek, felkereshetik a művelődési házak kellemesen berendezett klubjait, ahol televízió, folyóiratok és a legkülönbözőbb társasjátékok állnak rendelkezésre. minden művelődési házban működik könyvtár is. a fiatalokat mindenütt hetenként egy-két alkalommal az ösztánok, öt órai teák rendezvényei várják, s akiknek szüksége van rá, a művelődési házak tánciskolái meg is tanulhatják a legújabb társasági táncok izléses formáit. /mti/

--

8.30/a

- 6 -

AK

bb 11. kialakul a budai körút

1 hbj/tm szb vg

1965. szeptember 17.

a közlekedés irányítóinak az a törekvése, hogy budán a pestihez hasonló nagykörutat alakítsanak ki, mégpedig az irinyi józsef utca - schönherz zoltán utca - bocskai utca - karolina utca - villányi utca - alkotás utca - moszkva tér utvonalon. erre a körútra vezetik be az e 5-ös úton nyugatról, illetve észak-dunántulról és a balatonról érkező kocsikat, mégpedig részben a nagyszőlős utcán, részben a budaörsi utca és a villányi utca torkolatában.

a budai körút csak szakaszonként alakítható ki. a most folyó nagyarányú utépitések is azonban már ezt a célt szolgálják. néhány évvel ezelőtt korszerűsítették az irinyi józsef utcát, két évvel ezelőtt építették át a karolina utat, s hozzákezdtek a bocskai utca rendezéséhez is. a bocskai úton az utépités előreláthatólag október végén, november elején fejeződik be, s még az idén elkészül a nagyszőlős utca is. ezután már az e 5-ös útról korszerű pálya vezet a fővárosba.

az e 5-ös utca budapesti bekötőszakaszának átadása után azonban az előjelek szerint nagyon könnyen forgalmi dugó keletkezhet a budaörsi utca és a villányi utca torkolatában, illetve az alkotás utca és a hegyalja utca kereszteződésében, ahol az e 5-ös útról érkező kocsik a hegyalja utca fordulnak. a legsűrűbb feladat tehát a villányi utca és a budaörsi utca, továbbá a hegyalja utca és az alkotás utca kereszteződésének rendezése. a forgalmi vizsgálatokat már megkezdtek. a szakemberek úgy vélekednek, hogy a hegyalja utca és az alkotás utcánál kétszintű kereszteződést kell kialakítani.

a petőfi hidtól a hegyalja utig a budai körút korszerűsítése a közel jövőben megvalósul. a legköltségesebb és egyben a leghosszabb időt igényli majd az alkotás utca átépítése mert itt utkorrekciók miatt épületeket is le kell bontani. a bontásra ítélt részeket az épületek tatarozását nem engedélyezik. /mti/

--

9.05/a

- 7 -

AK

bb 12. a gyermekek szájaize szerint

i kf/kf szb vg

1965. szeptember 17.

az első „becsengetés,, óta teljes üzemmél dolgozik a gyermekélelmezési vállalat. az idén újabb háromezer gyerekkel már nyolcvanhatezerre növekedett kosztosainak a száma. az új iskolaévben a bécsi uti, az aga utcai, a harmat utcai és az árpád hídői lakótelepen 600 - 1000 személyre főző, korszerűen berendezett konyhát állítottak munkába. rendbehozták a mezőgazdasági kiállítás területén levő konyhát is, ahol kétezer ebédet készítenek naponta. jóllehet az új és a korszerűsített konyhák teljesítőképessége nagyobb, mint amennyi új étkezőt elfogadtak, azonban szükség volt néhány tartóhatatlanul zsufolt konyha tehermentesítésére. megkezdődött a 13. kerületi reitter ferenc utcában a vállalat negyedik modern konyha-kombinátjának az építése, amely a jövő évi befejezés után újabb 2 500 gyermeket lát majd el.

az elmúlt „étkeztetési-évben,, többnyire a szállítás közben kihűlt, összetörődött ételeket, vagy az étlap választék-szegénységét kifogásolták. az idén több új befejező konyhát helyeztek üzembe, s így csökkent az ételek szállítása. az étlapok egyhanguságán a dolgozók szakmai képzésével, a konyhák még gyakoribb ellenőrzésével változtatnak.

a vállalat igyekszik a gyermekek szájaize szerint főzni. a kicsik kedvelt ételei például a galuska, a gombóc, a nudli, stb. gyakrabban szerepel az étlapon. a munkaigényes ételeket most már ügyes gépekkel készítik, például fél óra alatt 1 mázsa lisztből szaggatnak galuskát, óránként 700 fánkot sütnék egy-egy géppel. gondolnak arra is, hogy a gyermekek az életkoruknak megfelelő kalória és vitamin mennyiséget minden nap megkapják. a korszerű étkezés előírásai szerint a vállalat konyhái már kevesebb zsirt és hust, viszont több zöltséget, vaját, sajtot, tojást, tejterméket használnak fel. egyre több konyha veszi fel rendszeresen az étlapjára a roston sülteteket, az angolos főzelékeket, a párolt ételeket, amelyeket magyaros ízlés szerint készítenek. /mti/

--

9.10/a

- 8 -

Mti

bb 13. dia képeket kapnak a szegedi középiskolák

vid tné szb fm

1965. szeptember 17.

szeged 14 középiskolájában az idei tanévben színes és fekete-fehér diaképek vetítésével könnyítik meg a különböző szaktárgyak anyagának oktatását. a megfelelő képek elkészítésére és sokszorosítására központi diafilm laboratóriumot hoztak létre a helyi tömörkény gimnáziumban. itt most az első félév történelem óráinak szemléltetésére minden szegedi középiskola számára 600-600 diaképet készítettek. rövidesen a magyar irodalom, a művészettörténet és más tárgyak oktatásához is összeállítanak diakép-sorozatokat, amelyeket a szaktárgyak oktatóiból alakult munkaközösségek tanácsai és javaslatai alapján válogatnak össze.

a szegedi középiskolák közül hat helyen már korszerű automata diavetítőket használnak. ezek a berendezések gombnyomásra, önműködően helyeznek be a vetítőbe újabb és újabb képeket. így a tanár szinte távvezérléssel, anélkül, hogy magyarázatát megszakítaná, „varázsolja,, a diákok elé a tananyagnak megfelelő képeket. /mti/

--

bb 14. szeptember 23-25: pécssett nemzetközi jogtörténész kongresszus

vid tné szb fm

1965. szeptember 17.

a magyar jogász szövetség állam- és jogtörténeti csoportja a magyar történelmi társulat közreműködésével rendezi meg pécssett a 7. magyar-csehszlovák jogtörténeti konferenciát. mivel a dualizmus korának jogtörténeti kérdéseit tárgyalják, részt vesznek a konferencián az osztrák-magyar monarchia területén keletkezett utódállamok jogtörténészei. prágai, pozsonyi, bécsi, krakkói, zágrábi - sőt a monarchia külpolitikájában közvetlenül érdekelt bulgáriából várnai professzorok tartanak előadásokat a budapesti, szegedi, pécsi egyetemek képviselői mellett. ezenkívül több más európai ország jogtudósa is részt vesz a konferencia munkájában.

egnyitó beszédet dr. sarlós márton, az eötvös loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi karának professzora mond, majd a konferencia két fő téma köré csoportosítva kezdi meg munkáját. az egyik „szabadságjogok a dualizmus államában,, a másik pedig „a dualizmus államelmélete,,. a tanácskozások délutáni szüneteiben baranya, tolna és bács megye érdekességeivel ismerkednek majd a konferencia résztvevői. /mti/

--

9.15/a

- 9 -

Mti

bb 15. öt kotróhajó segíti a dunán a meder szabályozását és a gátak erősítését

1 sb/Lk szb vg

1965. szeptember 17.

a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalat kotróhajóit idén csaknem teljes téttlenségre kényszerítette a duna. a víz csak most apadt le annyira, hogy már éjjel-nappal, teljes erővel megkezdődhetett a munka. elsősorban az árvédelemnek segítenek. öt kotróhajó végez folyamszabályozási és töltéserősítési munkálatokat. a felső-dunán a lipót község mellett épült mederszabályozó műveknél pótolják az ár-hullámok idején kimosott anyagot, győt mellett pedig a mohácsi-dunában lerakódott zátonyban vágnak utat a hajóknak.

a déli duna-szakaszon a mohácsi környéki töltéseket erősítik az uszó-kotrók. új építési módszerrel dolgoznak, amely az ideai nagy áradások alkalmával sikeresen vizsgázott. a korábban kísérletként megerősített 1400 méter hosszú gátaszakasz oldalán ugyanis nem szivárgott át, de a régi eljárásokkal szélesített töltéseken viszont felfakadt a víz és acél-száfállal kellett védekezni. az új módszerrel a folyó medréből kikotort és vízzel vegyített homokos anyagot csövön át szállítják a gátra, ahol a híg zagy szilárd részzeit leüleptik, a vizet pedig visszavezetik a dunába. egy-egy uszó-kotró óránként 100-150 köbméter anyagot merít ki a mederből és juttat el a töltésre. így csaknem ötször akkora a teljesítménye, mint a vízügyi szolgálat szárazföldi exkavátorainak, amelyek mellé egyébként dőmpereket, vagy tehergépkocsikat is be kell osztani az anyagszállításra. jelenleg a bédai szivattyutelep mellett és mohácsi várostól délre összesen 2 kilométer hosszú szakaszon szélesítik új módszerrel a gát tetejét egy, a töltés alját pedig nyolc-kilenc méterre. a napokban megkezdik a munkát a mohácsi-szigeti kompkikötő 1300 méteres szakaszán is. a három helyen 180 000 köbméternyi kotrási anyaggal támasztják meg a gátakat és már október végére befejezik a munkát. /mti/

--

bb 16. érdekes népi kerámiák a hódmezővásárhelyi muzeumban

vid tné szb fm

1965. szeptember 17.

a magyar művészeti irodalom nemrég elhunyt nesztorának, Lyka károlynak leánya, Moll szilárdné értékes tárgyakat ajándékozott a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumnak. egy virágmintás festett, valamint karcolt díszítésű, népművészeti értékű kis láda, valamint a múlt században készült két népi kerámia-tárgy került hódmezővásárhelyre. a barna virágmintás kerámia-lisztesbödön 1869-ben, egy kis pálinkás-butella pedig 1881-ben készült a tárgyakra ráégetett feliratok szerint.

/folyt.köv./

vv

9.30/a

- 10 -

M

bb 16. /érdekes népi... 1. folyt./- szb

ezeket a dísz tárgyakat a század elején a hódmezővásárhelyi muzeum névadója, tornyai jános ajándékozta a Lyka károlynak és családjának tagjainak, akikkel jó barátságban volt. /mti/

--

bb 17. novemberben megkezdte termelést egybekötött próbaüzemét a hajduszaszoboszlói földgázüzem

1 szf/hné szb vg

1965. szeptember 17.

fél évvel az eredeti határidő előtt, június végén elkészült a hajduszaszoboszlói földgázüzem és júliusban megkezdte berendezéseinek kipróbálását. az ellenőrzés megállapította, hogy a berendezések és az egyes üzemszervek próbája jól halad, átadásuk a kitűzött határidőre sorra megtörténik.

az üzempórába legelőször az északi teleprészen fejeződött be, s ide be is kötöttek öt szárazgázt termelő kutat. az öt kut által megnyitott hét termelő rétegből az északi telep próbaképpen már földgázt szolgáltatott a borsod megyei nagy ipari üzemeknek.

a déli nagy telepen, ahol a majdnem 50 kuttal megnyitott mélyebb rétegek cseppfolyós anyagokban, propánban, butánban, gázokban gazdag földgázát dolgozzák majd fel, még tart az egyes berendezések, gépcsoportok, üzemszervek külön-külön próbája. ez a munka is jól halad és előreláthatólag a jövő hónap közepe táján fejeződik be. október második felében kerülhet sor valamennyi berendezés, üzemszervek együttes bekapcsolására. ekkor derül ki, hogy képesek-e a feldolgozó berendezések arra a teljesítményre, amit a szállító francia cég szerződésileg szavatolt. ha a berendezések mindjárt kezdetben „hozzák”, a garantált teljesítménynek legalább 95 százalékát, az üzemet végleg átveszik és valószínűleg novemberben megkezdik a folyamatos üzemszerű próba-termelést. ez nemcsak budapest földgáz-ellátását javítja majd tovább, hanem nagymennyiségű propán-butángáz előállítását jelentti és soktízezer fogyasztó bekapcsolását teszi lehetővé a palackos gázellátásba, fél évvel az eredetileg tervezett határidő előtt. /mti/

--

9.35/a

- 11 -

10.10¹ P₁

M

bb 18. szüreti ünnepség somlón

vid j szb fm

1965. szeptember 17.

október 17-én - hosszú szünet után - a híres borvidéken, somlón is megrendezik a szüreti ünnepséget. a hegy tetején levő kilátótoronynál megyei művészeti találkozóra kerül sor, amelyen a tánccsoportokon kívül résztvesznek a legjobb kórusok is. a sportprogramot az ejtőernyősök és vitorlázórepülők bemutatója, valamint repülőmodellező verseny egészíti ki.

a tsz-ek és az állami gazdaság pincéjénél, a somlónásárhelyi főtéren zene és szüreti mulatság fogadja az érdeklődőket. az idegenforgalmi hivatal a tervek szerint veszprémből különvonatot is indít somlóra. /mti/

--

bb 19. a fél világgal levelez

vid lk szb ki

1965. szeptember 17.

a tizenegy nyelven beszélő garabán miklós, a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalának munkatársa, egyik fő szervezője a balatonvidék turistaforgalmának. a balatonfüredi idegenforgalmi hivatalhoz érkező levelek legnagyobb részére garabán miklós válaszol. szinte a fél világgal levelez. /mti/

--

bb 20. turistaiskola szekszárdon

vid lk szb ki

1965. szeptember 17.

alapfoku turavezetői tanfolyamot indított a szekszárdon a tolna megyei természetjáró szakszövetség. a két hónapig tartó tanfolyamon a szekszárdi, a tolnai és a simontornyai üzemek, vállalatok, középiskolák természetjárói közül tizennégyen akarják megszerezni a bronzfokozatu turavezetői képesítést. a gyakorlati vizsgát október végén a mecsekben tartják meg. /mti/

--

9.40/a

- 12 -

10. 15 p 1

M

bb 21. két kempinget építenek tolna megyében

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

a tolna megyei idegenforgalmi hivatal elkészítette a fadd-dombori ötszáz személyes nemzetközi sáortábor tervét. az építkezést a jövő évben szeretnék megkezdeni. tervezik, hogy később turistaszállót is építenek az üdülőteleppé fejlődő tájon.

kempinget létesítenek dunaföldváron, az idén elkészült strandfürdő szomszédságában is. a tervek szerint a ligetes sáortábor egy részét már a jövő nyáron megnyitják. /mti/

--

bb 22. egy vagon gomba a kecskeméti béke tsz. üvegházaiból

vid ká/tr-lm -cz

1965. szeptember 17.

a kecskeméti béke tsz 17 000 négyzetméter üvegfelületű palántanevelő telepét télen primőrök termesztésével hasznosítják. kétszáz hollandi ágyban már szépen fejlődik a karalábé, amelyet decemberben értékesítenek. husz hollandi ágyban és négy üvegházban sampinyon gomba terem, s azt négy hét múlva szedik. a fedett kertészetből előreláthatólag egy vagon gomba kerül a fogyasztókhoz. /mti/

--

bb 23. holdanként százhuszonhét mázsás burgonyatermés a nógrád megyei örhalomban

vid ká/sk-lm -cz

1965. szeptember 17.

százötven holdon termesztettek idén vetőburgonyát az örhalmi hazafias népfront termelőszövetkezetben. az ipolyvölgye e híres burgonyatermesztő községében már tavaly is 117 mázsás holdankénti átlagtermést takarítottak be, az idén azonban a nógrádi burgonyatermesztés történetében egyedülálló eredményt értek el: 127 mázsás rekordtermést szedtek fel a kisvárdai rózsafajta vetőburgonyából. az elsőosztályu vetőburgonya egy részét még az őszön elszállítják a burgonyatermesztő közös gazdaságokba, 30 vagonnyit pedig helyben tárolnak. /mti/

--

9.42/a

- 13 -

10. 20 p 1

M

bb 24. „mérnökpótló,, műszert szerkesztettek veszprémben

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

a veszprémi nehézipari kutató intézet korróziós osztályának munkatársai új műszert szerkesztettek, amelyet a legkülönbözőbb iparágakban használhatnak korróziós vizsgálatokra. a korrózióméternek elnevezett berendezés érdekessége, hogy önállóan végez el olyan műveleteket, amelyeket régebben jól képzett mérnökökre kellett bízni. a berendezés észlelő fejét, a különlegesen kiképzett, kisméretű szondát a vizsgált anyagban helyezik el. az érzékelő szerkezettől kábeleken juttatják el az adatokat a regisztráló berendezésig, ahol leolvasható az ellenőrzés eredménye.

az első hazai korrózióméter működési elve igen érdekes. az elektromos ellenállás változásából számítja ki, hogy mennyit vékonyodott a vasszerkezet a rozsdásodás következtében. a korróziós folyamat kialakulását akár percről-percre figyelemmel kísérhetik és ebből fontos következtetéseket vonhatnak le az üzem mérnökök. a készülék mintapéldányát az intézet laboratóriumában sikerrel próbálták ki. később olyan korróziómétert is készítenek, amely egyidőben több szonda adatait gyűjti össze és ezzel szélesebb körű, összehangoltabb vizsgálatokat tesz lehetővé./mti/

--

bb 25. csillagászati távcső a fejér megyei tanyákon

vid j-lm fm

1965. szeptember 17.

a tudományos ismeretterjesztő társulat az új népművelési évadban „vándor,, -előadásokat szervezett fejér megyében. az előadók rendszeres időközönként felkeresik a közlekedési utvonalakból kieső tanyákat, pusztákat, kis létszámú településeket, s beszámolókat tartanak különböző érdekes tudományos kérdésekről. az eddigi tapasztalatok szerint a tavalyinál is nagyobb érdeklődés nyilvánult meg a csillagászat iránt: ezért az előadók minden esetben hordozható távcsövet visznek magukkal, hogy a hallgatóság saját szemével is meggyőződhessek az elmondottakról./mti/

--

9.50/a

- 14 -

Mej

bb 26. 1300 általános iskolás a győri zeneiskola körzetében

vid j-lm fm

1965. szeptember 17.

a győri liszt ferenc állami zeneiskolában 600 általános iskolai tanuló kezdte meg, illetve folytatja tanulmányait az új iskolai évadban. ez a szám jóval nagyobb a korábbi évekénél. a csornai és a kapuvári kihelyezett zeneiskolákba kétszázán iratkoztak be. az oktatási reformnak megfelelően az idén először létesítettek hat- és hétéves gyermekek számára előképző osztályokat. új tanszak is nyílt szeptemberben győrről: a gitár-tanszak, amely iránt nagy az érdeklődés, egyelőre azonban csak korlátozott számban vettek fel ide hallgatókat.

a győri zeneoktatói munkaközösség 45 oktatója ugyancsak munkához látott. az ő növendékeik száma is gyarapodott. győrről 200, a győr környéki falvakban - főleg győrszentivánban, öttevényben és Lébényben - 300 növendéket tanítanak zenére./mti/

--

bb 27. új típusu encefalografot gyártanak esztergomban

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

az elektronikus mérőkészülékek gyára esztergomi üzemében készítik az egyik legbonyolultabb elektronikus orvosi berendezést, az encefalografot. az agyáram vizsgálóval az emberi agy elektromos tevékenységét vizsgálják és rögzítik. az idén már ötvenöt ilyen berendezést készítenek. most sikerült, az orvosszakértőkkel szoros kapcsolatban, az eddiginél is korszerűbb, a nemzetközi követelményeknek megfelelő encefalografot készíteni. ez a régebbinél sokkal érzékenyebb, a kisebb jeleket is érzékeli és felerősíti. így jelzései pontosabb képet nyújtanak az orvosnak. külső formája is tetszetősebb, kezelése áttekinthetőbb. az idén öt új típusu encefalografot készítenek s ezeket különböző nemzetközi vásárokon mutatják be./mti/

--

bb 30. vetik a triticálét

vid ká/tr-lm -cz

1965. szeptember 17.

a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet tenyészkertjében vetik a triticálét, a buza és a rozs keresztezéséből előállított kenyérgabona hibrid magját. a homoki termesztésre nemesített fajtát az idén szakaszosan vetik. öt naponként szórják földbe a magot, abból a célból, hogy megállapítsák a vetés optimális időpontját./mti/

--

9.55/s

- 15 -

Mej

bb 28. elkészült a borsodi nyomda- és sajtóközpont terve

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

a miskolci tervező vállalatnál elkészült a borsodi nyomda- és sajtóközpont terve.

miskolc belvárosában, két főforgalmi ut közé, a borsod-vidéki gépgyár helyére, mintegy két holdnyi területre kerül a reprezentatív épület, amelynek beruházási összege csaknem 20 millió forint lesz.

a nyomdai rész a földszinten helyezkedik majd el. a technológiai folyamatnak megfelelően husz csarnokot alakítanak ki. az új nyomdában bélyegző, valamint cinkográfiai üzemszert is létesítenek.

a sajtóközpont négyemeletes épületének földszintjén helyezik el a nyomda- és sajtóközpont dolgozóinak szociális létesítményeit is. az emeleteken az irodákon kívül helyet kapnak az északmagyarország című napilap, az mti és az üzemi lapok szerkesztőségei, valamint a borsodi rádió./mti/

--

bb 29. 490 millió forint-ot öntözésre és belvízvédelemre - monográfia a tíz éve működő körös-vidéki vízügyi igazgatóságról

vid ká/tr-lm -cz

1965. szeptember 17.

egy évtizede működik a gyulán székelő körös-vidéki vízügyi igazgatóság, amelynek hatásköre a körösök és a berettyó térségére terjed. az elmúlt tíz év munkájáról monográfia készült, amely feltünteti, hogy mit tett az igazgatóság az öntözéses gazdálkodás fejlesztéséért, a belvízvédelemért, az ivóvízellátás javításáért. belvízvédelemre kétszáz millió forint beruházást fordítottak, a mélyfekvésű szikes talajok több tízezer holdján tették biztonságossá a termést. az öntözött terület 10 000 holdról harminchatezer holdra emelkedett tíz év alatt. a csatornázásnál több mint nyolcmillió köbméter földet mozgattak meg, s mélyfurású kutak építésével hatvan-ezer embert juttattak ivóvízhez. a monográfia adatai szerint tíz év alatt építkezésre, gépek vásárlására, öntözésre és belvízvédelemre 490 millió forintot ruháztak be./mti/

--

10.00/a

- 16 -

Mez

bb 31. több mint ötezeréves település maradványai kiskörén

vid tné-lm fm

1965. szeptember 17.

a magyar régészeti kutatások történetében példátlanul álló kőkorszakbeli település szabályos rendszerét találták meg kiskörén. a második tiszai vizlépcső építésének előmunkálatai közben a talajvizsgálatot végző furógép hozta felszínre az első csontvázat. sipos sándor kiskörei tanár bemutatta a leleteket a nemzeti múzeumnak. dr. kórek józsefnek, a nemzeti múzeum főigazgató-helyettesének irányításával az idei nyáron mintegy két hónapon át végeztek ásatásokat, ahol közreműködtek az egri, debreceni, miskolci és a szolnoki múzeumok munkatársai is. a feltárt leletek egy több mint 5000 éves település életéről tanuskodnak. a temetkezések helyén 18 csontváz, számos ékszer, közöttük farkasfogakkal összetartott, gyöngy-kagylóból készült nyakék, spondylus kagylóból készült karperec, derekat övező gyöngyör és gyöngyből készült karcsat került felszínre. a leletekből kitűnik, hogy a temetkezések alkalmával okkersárga színű földpáttal színezték be a fej egyes részeit és gyakran az egész testet.

utca-sorrendnek megfelelő elhelyezésben lakógödröket is találtak, amelyekről megállapították, hogy azok emberek és állatok elhelyezésére szolgáltak./mti/

--

bb 32. sokrétű tit műsor tolna megyében

vid j-lm fm

1965. szeptember 17.

gazdag tervekkel készül az őszi, téli és tavaszi ismeretterjesztésre a tit tolna megyei szervezete. az új évadban is megrendezik a hagyományos munkás, termelészövetkezeti, ifjúsági és méhészeti szabadakadémiákat. a megye valamennyi falujában sokféle témájú előadássorozatot terveznek, s három művelődési autóval keresik fel a távoli pusztai településeket.

Vülöki, nevelői, kereskedelmi, földművelésügyi
az agrártudományi szakosztály mezőgazdasági, állattenyésztési kiállítást rendez még az ősszel a meszöv-vel és az agrártudományi egyesülettel közösen, s öt hónapig tartó mezőgazdasági szakmunkás előkészítő tanfolyamokat tart majd a községekben.

/folyt.köv./
10.04/a

- 17 -

Mez

bb 32. /sokrétü tit...1.folyt./-lm

figyelmet keltő a történelmi szakosztály elhatározása: diafilmet készít hazánk egyik legszebb vidéki kulturális intézménye, a szekszárdi béri balogh ádám muzeum történetéről, s a filmet a muzeumi hónapban vetítik többfelé. új kezdeményezés az is, hogy a földrajzi szakosztály az ország-világjárók baráti körével együttesen indít szabadegyetemet, s a munkásakadémiákat országjárással, üzemlátogatásokkal színesíti. az egészségügyi szakosztály többek között a falu egészségügyével, a mezőgazdasági balesetvédelemmel kapcsolatos előadásokat, a művészeti szakosztály hangverseny-sorozatokat rendez és filmklubokat alakít, az irodalmi szakosztály pedig a világirodalmat megismertető szabadegyetemet szervez./mti/

--

bb 33. hatvanezer tonnával több granulált salak a cementműveknek

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

az ózdi kohászati üzemekben három műszaki dolgozó, csépe ferenc, csomós zoltán és csordás jános javaslatára hasznos tervet valósítottak meg a nagyolvasztóknál keletkező kohósalak nagyobb mérvű feldolgozására. házilag olyan berendezést készítettek, amellyel a kohósalak granulálható, szemcsésíthető. a berendezés rendszeres üzemeltetésével az eddiginél hatvanezer-nyolcvanezer tonnával több és jobb minőségű granulált salakot szállíthatnak évente a cementműveknek./mti/

--

bb 34. ötezer szövetkezeti gazda vesz részt az idén a szakmunkásképző tanfolyamokon szabolcsban

vid ká/sk-lm -cz

1965. szeptember 17.

a szabolcs-szatmár megyei tanácsi és társadalmi szervek megkezdték a termelőszövetkezeti tagok téli szakmunkásképző iskoláinak, tanfolyamainak előkészítését. a most kezdődő oktatási idényben 52 másod- és 69 harmadéves tanfolyam indul mintegy két és félezer hallgató részvételével. az idén először szerveznek a hat elemi végzett felnőttek részére előkészítő tanfolyamokat, az előkészítő és az elsőéves tanfolyamot 70 csoportban indítják meg, s ezeken csaknem két és félezer szövetkezeti gazda tanul./mti/

--

10.09/a

- 18 -

me

bb 35. péter jános visszaérkezett koreából

sk szb -cz

1965. szeptember 17.

péter jános külügyminiszter, aki pak szon csol külügyminiszter meghívására baráti látogatást tett a koreai népi demokratikus köztársaságban, visszaérkezett budapestre.

fogadtatására ferihegyi repülőtéren megjelent mód péter, a külügyminiszter első helyettese, valamint a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

--

bb 36. az idei tervteljesítés eddigi eredményeinek és további feladatainak megvitatásával megkezdődött a szot tanácsulése

t tz/sk szb -cz

1965. szeptember 17.

pénteken reggel az édosz székházában megkezdődött a szakszervezetek országos tanácsának ülése

a tanácskozást brutyó jános, a szot elnöke, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának póttagja nyitotta meg.

a napirend első pontja az idei tervteljesítés tapasztalatainak és a szakszervezetek ezzel kapcsolatos további feladatainak megtárgyalása volt. a beszámolót beckl sándor, a szot titkára terjesztette elő.

/ folyt.köv./

10.10/a

- 19 -

me

bb 37. a Lottó nyerőszámai

tné szb -cz

1965. szeptember 17.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint sűmegen a járási művelődési házban megtartott Lottosorsoláson a 38. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

17, 29, 32, 33, 73
/mti/

--

bb 38. angol művészeti küldöttség látogatása az operaházban

t ol/tné-lm -cz

1965. szeptember 17.

pénteken délelőtt az állami operaházban baráti találkozózt rendeztek, amelyen a művészeti dolgozók szakszervezetének vendégeként hazánkban tartózkodó angol művészeti delegáció, valamint az operaház vezetősége és vezető művészei vettek részt.

az angol delegáció tagjai nagy elismeréssel nyilatkoztak az operaház csütörtöki évadnyitóján megtekintett három bartók-egyfelvonásos előadásáról, s a vendéglátóikkal kölcsönösen kicserélték művészeti tapasztalataikat./mti/

--

11.10/lk

-20-

MW

bb 36. /az idei... 1. folyt./- szb

bevezetőjében az első félévi gazdasági eredményeket jellemezte, elmondotta többek között, hogy termelési tervét a minisztériumi ipar teljesítette, illetve túlteljesítette, az előző éveknel gyorsabb ütemet sikerült elérni a termelékenység növekedésében, az iparban a tervezett arányban csökkentek a termelési költségek, a közlekedés, valamint a kereskedelem ágazatai eleget tettek feladataiknak, beszélt ezután a sok kárt okozó különböző természeti csapásokról, hangsúlyozva, hogy a károkat a dolgozók áldozatkész munkájával és a szükséges anyagi eszközök gyors rendelkezésre bocsátásával sikerült viszonylag a lehető legkisebbre korlátozni.

a felszabadulási verseny eredményeiről szólva kifejtette, hogy a tömegaktivitás valóságos, létező erő, ennek az aktivitásnak még inkább a legfontosabb feladatok sikeres megoldására való hasznosítása azonban még mindig nem kielégítő, a dolgozók segítőkészségét a gazdasági vezetés sokhelyütt nem használja fel eléggé, így például a felszabadulási verseny eredményességét, a termelés folyamatosságát is nagy mértékben akadályozza helyenkint a szervezetlenség, az anyag- és munkaerőhiány.

a gazdasági vezetők és különösen a szakszervezetek, nem tálták még meg azokat a módszereket, amelyekkel a tömegek aktivitását összetettebb, bonyolultabb feladatok megoldására lehetne irányítani és felhasználni, ez is szerepet játszik abban, hogy hosszabb ideje változatlanul sok a ki nem elégítő minőségű termék, a selejt és nem megfelelő az anyaggal, munkaerővel, munkaidővel, energiával való takarékoság.

a gazdasági vezetők egy része a gazdasági mechanizmus reformjától várja saját feladatainak megoldását, mások viszont a termelés szervezetlenségéért, az anyagellátási és kooperációs hibákért, a rossz minőségű termékekért és a műszaki fejlesztési intézkedések elmaradásáért másokra próbálják hátrítani a felelősséget.

birálta beckl sándor a népgazdasági érdekeket háttérbe szorító szemléletet és gyakorlatot, beszélt a szakszervezeti vezető szervek munkájáról, s általában a szakszervezeti tevékenységről, majd így folytatta:

- a normák felülvizsgálata és rendezése zökkenőmentesebb, megalapozottabb volt a korábbiaknál, de még nagyobb és tartósabb eredményeket érhetünk volna el, ha mindenütt a párt decemberi határozatában megjelölt eszközökkel, komplex módon hajtották volna végre a felülvizsgálatot és a rendezést. /folyt.köv./

11.32/a

- 21 -

MW

bb 36. /az idei... 2. folyt./- szb

a dolgozók általában nem elleneztek a normák rendezését, de jogos elégedetlenségüket váltja ki, hogy nem mindenütt biztosítják az új normák teljesítésének feltételeit, s ezért több helyen csökken a kereset.

a munka törvénykönyvének módosításával kapcsolatban hangsúlyozta a szot titkára, hogy e módosításokat kezdetben félreértették, sőt helyenként tudatosan félre is magyarázták. főleg a szigorításokról beszéltek és egyesek a módosítást munkásellenes intézkedésnek minősítették. később a párt- és szakszervezeti szervek felvilágosító munkája nyomán ezek a félreértések eltűntek. a módosítás több kedvező hatása már eddig is tapasztalható, bár a jogszabályokat több helyen kizárólag adminisztratív módszerekkel alkalmazzák, s helyenként háttérbe szorul a meggyőzés, a nevelő munka.

- az elmúlt időszakban is tapasztaltunk törvénysértéseket - mondotta a továbbiakban becll sándor. - a törvénysértők gyakran a takarékosági intézkedésekre, vállalati vagy népgazdasági érdekekre hivatkoznak. ez legtöbbször a túlóráztatásoknál és az elbocsátásoknál fordult elő. a túlórák 25 százalékos csökkenése mellett egyes területeken, például a sütőiparban és másutt is sok a törvénytelen túlóráztatás.

a feladatokat illetően a szot titkára tolmácsolta az elnökségnek azt a javaslatát, hogy a tanácsülés ne hozzon újabb határozatot. a decemberi plénum és a mai vita alapján a központi vezetőségektől egészen az üzemi szervekig mindenki a maga területén határozza meg a teendőket. ezen belül következetesen segíteni kell, hogy a központi bizottság decemberi határozatát mindenütt helyesen értelmezzék és végre is hajtsák. a tömegaktivitás segítse eredményesebben a bonyolultabb, összetettebb feladatok megoldását. mindent el kell követni a kereskedelem és még inkább a külkereskedelem eddigi nem teljesített és ezután jelentkező igényeinek kielégítésére, mégpedig a megrendelt termékekből jó minőségben. a szakszervezeti szervek rendszeresen segítsék és ellenőrizzék a dolgozókat érintő intézkedések megvalósítását. ide tartozik a folyamatos normarendezés, a megtakarított bérek szabályszerű felhasználása és a munkafegyelem megszilárdítása. a magasabb minőségi követelmények érvényesülésének a szakszervezeti vezetésben és munkában is. a szakszervezetek központi és helyi szervei tanúsítsanak nagyobb önállóságot sajátos feladataik meghatározása és végrehajtása során. legyen kevesebb a papírmunka és az értekezlet.

- jobban kell ismerni a dolgozók véleményét és ezeknek bátran kell hangot adni - fejezte be beszámolóját becll sándor, a szot titkára.

/folyt.köv./
11.43/a

- 22 -

bb 39. különleges agronómiai és növényvédelmi tennivalók
- a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának tájékoztatója

1 cs/tr-lm ká

1965. szeptember 17.

a rendkívüli időjárás nehéz helyzet elé állította a mezőgazdasági termelőüzemeket. különösen a buza vetése igényel ez évben a szokásostól eltérő talajelőkészítést, megelőző növényvédelmi rendszabályokat. az őszi buza kukorica utáni vetését ugyanis gátolja a legtöbb hibridfajta elhúzódó érése, emiatt sokhelyütt el kell majd térni a vetésforgóban eredetileg kijelölt vetési sorrendtől. a gazdaságok vezetői jórészt máris eldöntötték, hogy kalászos elővetemény után a tervezettnél nagyobb területen vetnek idén búzát.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatósága a búzatermesztés kiváló szakembereinek bevonásával nemrég tanácskozott arról, hogy az idej rendkívüli helyzetben milyen módszerek alkalmazása javasolható. a rövidebb ideig tartó monokulturális gabonatermesztés hátrányai, megfelelő agrótechnikai eljárások és vegyszeres kezelés igénybevételével, kiküszöbölhetők. a gabona előveteményt közvetlenül követő gabonavetésnél különösen arra kell ügyelniük a termelőüzemeknek, hogy nagymértékben nő a rovarkártevők /csócsároló, drótféreg, pajor, stb./ okozta veszély, továbbá fokozott gombakártétellel /üszög, torzsgomba, fuzárium/, kell számolni. a szokottnál is nagyobb gonddal kell pótolni az idén a talajból hiányzó, illetve a megfogyatkozott tápanyagokat.

a felsorolt hátrányok ellensúlyozására, illetve a károk megelőzésére a szakemberek a következőket javasolják:

a talajművelő eszközökkel mindenütt mielőbb semmisítsék meg a kikelő gyomokat. az ugynevezett árva kelést a legalkalmasabb talajművelő eszközzel /eke, diszktiller/, alá kell forgatni, mivel a gabonafutrinka lárvája, a csócsároló, máris megjelent. a kémiai védekezéshez a termelőüzemek feltétlenül vegyék igénybe a növényvédő állomások segítségét. a tapasztalt növényvédelmi szakemberek meghatározzák a talajok fertőzöttségének mértékét, s ahol négyzetméterenként négynél több kártevőt találnak, ott talajfertőtlenítésre tesznek javaslatot. a talajfertőtlenítéshez aldrines szuperfoszfátból holdanként 100 kilogrammot kell felhasználni. ezt a vegyszeres keveréket közvetlenül vetésszántás után kell bemunkálni a talajba.

/folyt.köv./

11.50/a
Pue

- 23 -

Mue

bb 39. / különleges...1.folyt./-Lm

a 20 százalékos hch porozószerből 30 kilogramm a holdankinti adag, a hungária L-2-ből ugyancsak 30, a hungária L-7 porozóból pedig csupán 8 kilogramm kiszórása ajánlható. az utóbbi szereket a vetőágy előkészítése alkalmával - a vetési mélységnél semmi esetre sem mélyebben - ajánlatos bemunkálni. mind a négy felsorolt vegyszert a kiszórás után nyomban be kell keverni a talajba.

ahol a buza az idén még csak másodszor követ kalászos előveteményt, és a kártevők négyzetméterenkénti száma nem haladja meg a négyet, ott nem feltétlenül szükséges a talajfertőtlenítés. mindenképpen meg kell azonban szervezni a figyeltől szolgáló, s amennyiben megjelenik a csócsároló, felületi kezeléssel védekezzenek ellen, amelyhez holdanként 12-13 kilogramm hch, vagy hungária L-2 porozószer használható. ugyancsak ajánlják a szakemberek a hungária d-l permetezőszert, amelyből 100-150 liter vízben oldott két-három kiló a holdankinti adag. a védekezésre ajánlott növényvédő szerek gyártásáról folyamatosan gondoskodnak és azok a megyei agroker vállalatoknál szerzhetők be. a talaj fertőtlenítésére, illetve a vetések vegyszeres kezelésére igen alkalmasak és megfelelő számban rendelkezésre állnak a vegyszeres gyomirtásnál alkalmazott rapidtox gépek. a vegyszeres kezelés jó eredményének egyik fontos feltétele, hogy a porozó anyag száraz legyen. a gombakártevők elleni védekezésnél az idén nélkülözhetetlen a gondos csávázás. a termelőüzemek törekedjenek arra, hogy egyetlen szem gabona ne kerüljön az idén földbe csávázatlanul.

ismételt buzavetés esetében különösen nagy jelentősége van a szokásosnál erőteljesebb, ugynevezett teljes értékű /nitrogén, foszfor, kálium/ műtrágyázásnak, továbbá - ahol a termelőüzem körülményei erre módot adnak, főleg a szilárd száru buzafajták alá kerülő területeken - az istállótrágyázásnak is. a szakemberek hangsúlyozták, hogy a felsorolt agronómiai szabályok pontos megtartásával és az ajánlott növényvédelmi intézkedések végrehajtásával a termelőüzemek inkább vessék el a buzát idejében és jól előkészített magágyba, gabona elővetemény után, mintsem, hogy elhúzódjék a vetés, s a buzavetőmag rosszul előkészített, nehezen vethető talajba, késői elővetemény után kerüljön.

x x x
/folyt.köv./

12.05/a

- 24 -

Me

bb 44. gyors ütembe
körmenten

vid Lk-Lm ki

gyors ütembe
körmenten. a vízüg
ben hullámtörő kög
alámosta a villany
helyeken félkörala
száz köbméter föli
takat építettek.

Hidug:

Szept. 17.: 25-26.1.

árokat

szeptember 17.

eltüntetését
ába hid közelé-
b szakaszon
öpokat, egyes
a gödröket több-
be, új nyulga-

tak. e
a foly
rész

bb 43

sk/Lm

sulyo
pászt
áramt
munká
megny
pászt
házba

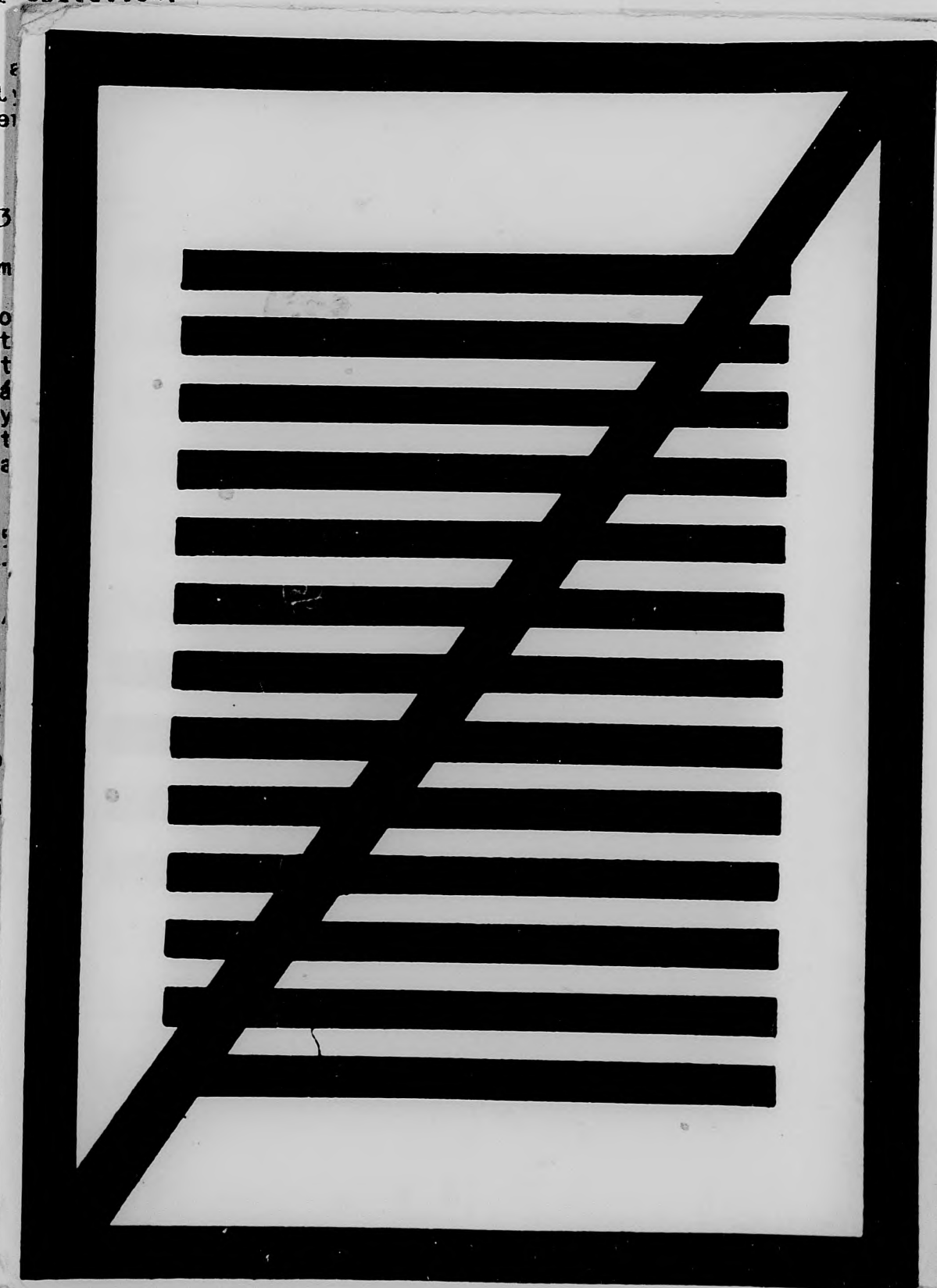
bb 45
kohó-

t sl,

renc
nisz

/ fo

12.5

bb 39. / különleges

a 20 százalékos h
adag, a hungária l-
ból pedig csupán 8
szereket a vetőágy
nél semmi esetre ser
négy felsorolt vegys
a talajba.

Hizly:

Szept. 17.: 25-26. l.

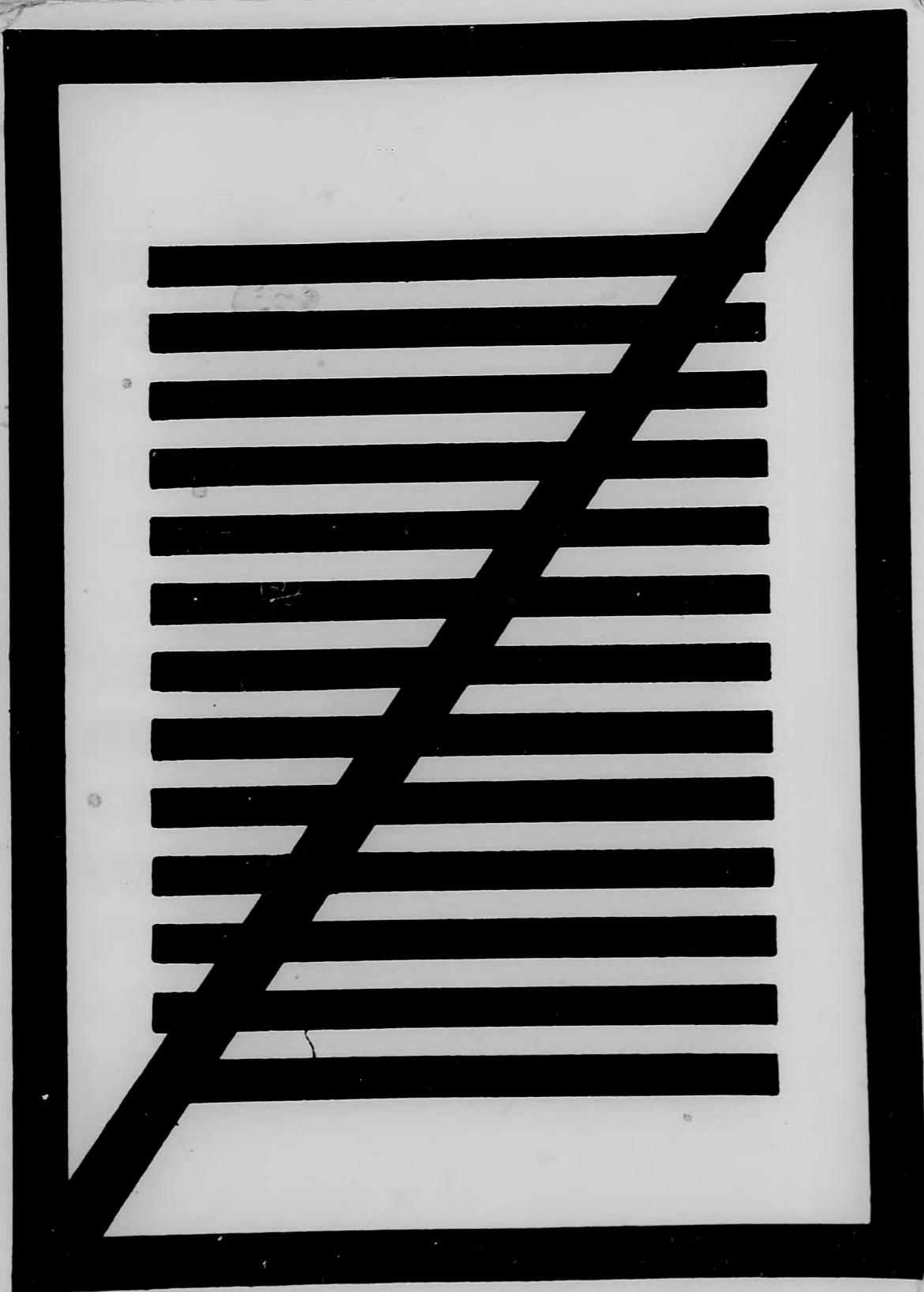
mm a holdankinti
írja l-7 porozó-
ító. az utóbbi
vetési mélység-
inkálni. mind a
in be kell keverni

ahol a buza az

vet kalászos

elő
hal
fer
lős
kez
gra
ajá
100
a v
tos
rezi
veg
ren
rap
fon
tev
csá
sze

ge
/ni
teri
szár
gyá
agr
vén
ves
na
vet
elő
x x
/fo
12.0

bb 44. gyors ütemben állítják helyre az árvizkárokat
körmenden

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

gyors ütemben végzik az árviz nyomainak eltüntetését
körmenden. a vízügyi igazgatóság dolgozói a rába hid közelé-
ben hullámtörő kőgátakat építenek. a rába több szakaszon
alámosta a villanyvezetékeket tartó betonoszlopokat, egyes
helyeken félkör alakú mélyedések keletkeztek. a gödröket több-
száz köbméter földdel, terméskővel temették be, új nyulgá-
takat építettek.

a munkából a termelőszövetkezet tagjai is részt vállaltak.
a rába jobb partján van a szövetkezet kertészete, amelyet
a folyó eddig még minden évben elöntött. a tsz-tagok ezen a
részén most gátat építenek./mti/

--

bb 43. a csepeli papírgyárban

sk/lm sr

1965. szeptember 17.

súlyos balesetet okozott a gondatlanság. a papírszak üzemben
pásztor bertalan 23 éves gépmunkás, egy kikapcsolt, de nem
áramtalanított gépet - annak hengerén állva - tisztított. a
munkában segédkező pfeifer irén 18 éves segédmunkás véletlenül
megnyomta a munkagép indítógombját. a hengerek közé szorult
pásztor bertalant életveszélyes állapotban szállították kór-
házba. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

--

bb 45. az éves terv sikeres teljesítéséről tárgyaltak a
kohó- és gépipar igazgatóinak konferenciáján

t sl/tr-lm vg

1965. szeptember 17.

a kohó- és gépipari vállalatok igazgatói pénteken konfe-
renciát tartottak a kgm épületében, ahol dr. horgos gyula mi-
niszter ismertette az iparág helyzetét és tennivalóit.

/ folyt.köv./

12.50/a

- 27 -

Mug

bb. 45./ az éves terv.....1. folyt./-lm

a miniszter elmondotta, hogy a kohó- és gépipar az első félévben jobb eredményeket ért el, mint a múlt év hasonló időszakában, a termelés, az exportkiszállítás, a termelékenység egyaránt magasabb volt, mint egy évvel ezelőtt, javult a költség szint is. a kohászat programszerűbben dolgozott, tételes elmaradása kisebb volt, mint tavaly az első félévben. az ütemes tervteljesítésben különösen jó eredményt ért el az ózdi kohászati üzemek, a salgótarjáni acélárugyár, a borsodnádasi lemezgyár, a csepeli acélmű és a csögyár. a gépgyártó vállalatok közül a magyar gördülőcsapágművek, a magyar hajó- és darugyár és a gelka kivételével teljesítették a tervet, javult az üzemek közötti kooperáció is.

ezek az eredmények azonban korántsem jelentik azt, hogy kevesebb a tennivaló, mint azelőtt, elsősorban azért nem, mert július folyamán az ütemezett termelés teljesítésében visszaesés következett be. a vaskohászati igazgatóság például ebben a hónapban csak 84,4, a csepel művek pedig 97 százalékra teljesítette kötelezettségét. a kohászati üzemek elmaradása zavarokat okozott a gépgyártó vállalatok anyagellátásában. a dunai vasmű tartozása például a magyar hajó- és darugyár, a gánzmásvag, a magyar vagon- és gépgyár munkáját akadályozza. a lenin kohászati művek elmaradása és ütemtelen szállítása a kovácsoló üzemeknél okoz fennakadást, de nehezíti a magyar gördülőcsapágy művek munkáját is.

a második félév feladatairól szólva a miniszter elmondotta, hogy a kohászatnak most sokkal több a tennivalója, mint az első félévben. mennyiségben és értékben egyaránt többet kell exportra termelnie, mint az előző hat hónapban, ami igen nagy erőfeszítéseket, fegyelmet és szervezettséget igényel. a gépiparban az exportszállítások ütemességét kell elsősorban javítani, az éves exportfeladat 56,8, százaléka ugyanis a második félévre maradt. ezután a miniszter hangsúlyozta, hogy a vállalatok csak abban az esetben kapnak engedélyt termelési tervük túlteljesítésére, ha ezt a többletet exportra tudják fordítani. lehetnek azonban egyes kivételes esetek, amikor a minisztérium engedélyezi a népgazdaság szempontjából alapvető cikkekben a tervtúlteljesítést. szükséges, hogy az export fokozására az igazgatók használják fel az anyagi ösztönzésre rendelkezésükre álló különböző forrásokat. a minisztérium is fog találni módot az e exportot fokozó vállalatok vezetőinek jutalmazására.

/folyt.köv./
13.05-/a

- 28 -

me

bb 45. / az éves terv...2. folyt./-lm

- a második félév legnagyobb kooperációs feladata a magyar hajó- és darugyár árvíz okozta elmaradásának pótlása - folytatta.- a vállalat kollektívája elhatározta, hogy teljesíti éves tervét, a súlyos természeti csapás következményeit azonban egyedül természetesen nem viselheti. a minisztérium elvárja, hogy a tárca többi vállalata is a hajógyár segítségére siessen kooperációval és munkaerők ideiglenes átengedésével.

a miniszter ezután a termelési költségek további csökkentésének szükségességéről, majd a minőség javításáról szőtt. elmondotta, hogy sok területen öröndetesen javul a minőség. ez lehetővé teszi, hogy 1966. január 1-től hét vállalat, a mert kikapcsolásával önállóan végezheti bizonyos exporttermékeinek minőségi vizsgálatát. ezek a vállalatok azért kapták meg az önálló exportminősítés jogát, mert huzamosabb időn át bebizonyították, hogy egyes termékeiket képesek egyenletesen, jó minőségben gyártani. /az érintett vállalatok: az egyesült villamosgépgyár, az elzett fémlemezipari művek, a ganz elektromos készülékek és mérőműszerek gyára; a magyar hajó- és darugyár váci gyáregysége, a magyar kábelművek; a villamos szigetelő- és műanyaggyár és a zománcipari művek./

a minőség javításának üteme azonban több területen még lassu. gyakran hangzanak el panaszok például a vízvezetékcsatlakozások, a radiátorszelepek, bizonyos kohászati termékek minőségére. a dunai vasmű egy 830 tonnás szállítmányából például több, mint 80 tonna nem volt megfelelő, hasonló problémák voltak a kéziszerszámgyár kerékpárláncaival, s bizonyos hűtőtechnikai cikkekkel.

a miniszter ezután a készletgazdálkodás helyzetét elemezte, hangsúlyozva, hogy bár a készletnövekedés üteme mérséklődött, még mindig túlzottan sok anyag- és félkésztermék hever az üzemek raktáraiban.

befejezésül a jövő évre történő zavartalan átmenetre hívta fel a figyelmet. a többi között hangsúlyozta, hogy az előzetes adatok szerint a kohó- és gépipar a jövő évre csak kisméretű létszámnövekedéssel számolhat, ez megköveteli, hogy már most nagy gondot fordítsanak a jövő évi tervek megalapozására, a termelékenység további növelésére és a még helyesebb gazdálkodásra./mti/

13.10/a

- 29 -

me

bb 47. tőkés annát köszöntötték a nemzeti színházban

t s/gk/s sr cz

1965. szeptember 17.

a nemzeti színház háziszinpadán pénteken bensőséges ünnepségre gyűltek össze a színház dolgozói. a negyven éve színész tőkés annát, a társulat kossuth-díjas kiváló művészt köszöntötték jubileuma alkalmából. elsőnek both béla igazgató nyújtotta át a színház ajándékait és méltatta a magyar színházi élet jelentős művészt, számos nagyszerű darab főszereplőjét. a művelődésügyi minisztérium ajándékát malonyai dezső, a színházi főigazgatóság helyettes vezetője adta át. a szakszervezeti bizottság nevében tarsoly elemér köszöntötte a ritka jubileum alkalmából tőkés annát. ezután a társulat tagjai közül major tamás, lukács margit, sinkovits imre, kállai ferenc, makay margit, kohut magda tolmácsolták jókívánságaikat.

tőkés anna meghatott szavakkal mondott köszönetet a kedves ünnepségért./mti/

--

bb 48. megnyilt békés megye ötödik zeneiskolája

vid/j/s sr cz

1965. szeptember 17.

pénteken békésen ünnepséget rendezett a járási és községi tanács abból az alkalomból, hogy korszerű zeneiskolát adtak át rendeltetésének. a régi épület átalakításából „varázsolt”, zeneiskola építésére és berendezésére több százezer forintot költöttek. a szülők társadalmi munkával is segítették az átalakítást. az új zeneiskolába békésről és a környékből 150 diák jár s hatféle hangszeren tanul./mti/

--

13.25/a

- 30 -

Me

bb 50. az ndk gyártmányu új géptípusok főpróbái a magyar mezőgazdasági üzemekben

sz/tné/s vg cz

1965. szeptember 17.

a német demokratikus köztársaság mezőgazdasági gépgyártó üzemei ez évben huszféle új géptípust küldtek kipróbálásra a magyar mezőgazdaságnak, hogy meggyőződjenek arról, megfelelnek-e a magyarországi talajviszonyoknak.

az ndk mezőgép és traktoriparának vevőszolgálati képviselője működik budapesten. vezetője fratrits józsef, az mti munkatársának adott tájékoztatójában elmondotta, hogy ezekben a hetekben kerül sor két érdekes gépcsoport, a burgonya és a cukorrépa betakarító-kombájn magyarországi főpróbájára. tíz burgonya-kombájn és nyolcvan láncrostélyos burgonyafelszedő érkezett, s ezeket a lábodi, a balkányi és a pápai állami gazdaságban állítják munkába. szeptember végére várnak egy nagyteljesítményű burgonya-osztályozó gépsort is. már uton van a két részből álló cukorrépa-betakarító. a traktorvontatású gép első munkafolyamatként fejeli a répát, tetejét levelével együtt felaprítja, majd pótkocsiba dobja, miközben a répafejet a földből kiemeli. a másik gép a répát a földtől megtisztítja és pótkocsiba rakja. egyszerre három sor répa betakarítását tudják így elvégezni. a gépet a hidasháti állami gazdaságban próbálják ki.

a napokban mutatják be a magyar szakembereknek a magyar tudományos akadémia marionvásári mezőgazdasági kutató intézetének gazdaságában az ndk mezőgazdasági gépgyárainak több új konstrukcióját, köztük a csővezetékes fejőberendezést, amely 250 tehén fejésére és tejének továbbítására alkalmas. ugyancsak ebben a gazdaságban ismerkedhetnek meg a szakértők az új öt tonnás pótkocsival is. ebből a típusból egyébként jövő évi szállításra 1100 darabot rendelt külkereskedelmünk. a korábbi eredményes kipróbálás alapján terjedt el hazánkban az rs-09-es 25 lóerős eszközhordozó traktor új változata is. a schönebecki traktorgyár ebből az új típusból már négyszázat küldött s az év végéig még száz érkezik.

az ndk mezőgép és traktoriparának magyarországi vevőszolgálati gondoskodik az ideérkező új gépek szereléséről, s az új típusok kipróbálásában most például az ndk gyárainak nyolc szerelője vesz részt./mti/

13.30/a

- 31 -

Me

bb 49. időjárásjelentés

tné szb

1965. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én délben:

szép őszi idő

európa nyugati partjai mentén egymást követő hullámokban óceáni légtömegek haladnak délnyugatról északkelet felé, több helyen szeles, esős időjárást okozva. európa középső és délkeleti részén tovább tart az őszi jellegű, párás, ködös, napközben jobbára napos idő.

hazánkban tegnap a nyugati megyékben 4-8, máshol 9-11 órán át sütött a nap. szentgotthárdon, körmenden és szombathelyen a reggeli órákban kisebb eső esett. galyatetőn ma hajnalban jelentéktelen mennyiségű ködcsitálást észleltek. a hőmérséklet csúcserképei tegnap általában 17-22, a délnyugati megyékben egy-két helyen 23-24 fokot értek el.

ma éjszaka hazánk területén 4-14 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. a hajnali órákban keletkezett ködök a délelőtti folyamán fokozatosan eloszlottak.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 15.3 fok volt, a sokévi átlagnál 1.3 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 18 fok.

várható időjárás szombat estig:

kevés felhő, eső nélkül. helyenként reggeli páráság, köd. ma mérsékelt, holnap helyenként élénkebb délekeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok.

a duna vizállása budapestnél 344 cm. /mti/

--

14.00/a

- 32 -

bb 46. 33 millió forintot költöttek a községek, városok fejlesztésére - ülést tartott szolnok megye tanácsa

vid j-lm sr

1965. szeptember 17.

szolnok megye tanácsa pénteken tartotta ülését. az interpellációk elhangzása után a mezőturi és a törökszentmiklósi városi tanács szervező, községfejlesztési és kommunális ellátást irányító tevékenységéről tárgyaltak, majd megyei viszonylatban értékelték az első félévi községfejlesztési tervek végrehajtását. az év első felében több mint 33 millió forintot költöttek községfejlesztési célokra. a községfejlesztési összegből négy orvosi lakással, egy törpe vízművel, két orvosi rendelővel gazdagodott a megye. mintegy 8 kilométer hosszúságú aszfaltburkolatú utat újítottak fel, 12.300 méter hosszúságú járdát építettek és 24.5 ezer négyzetméternyi területen új parkot alakítottak ki. a tanácsülés döntött az idei tanulmányi ösztöndíjak odaítéléséről, amely az idén tíz elsőéves egyetemi hallgatót érint. határozat született a megye címeréről is. szolnok megye új címerének elkészítésére pályázatot hirdetnek. /mti/

--

bb 51. a martfői tiszta cipőgyár és dolgozói segítik az őszi mezőgazdasági munkákat

vid lk-lm ki

1965. szeptember 17.

a martfői tiszta cipőgyár több mint ötezer dolgozója zömében a gyár-környéki községekben lakik. így jól ismerik a mezőgazdaság előtt álló feladatokat, különösen a rendkívüli időjárás okozta őszi betakarítási és szállítási nehézségeket.

pénteken a gyár 107-es szocialista brigádja a gyárban dolgozó szocialista brigádok nevében felhívást tett közzé. eszerint a szocialista brigádok tagjai úgy döntöttek, hogy pihenőnapjaikon, elsősorban szombaton és vasárnap, segítik a körzetükben levő termelőszövetkezeteknél a szállítási és a betakarítási munkákat. munkabrigádokat alakítanak, amelyek a közös gazdaságok igényeinek megfelelően adnak segítséget. a felhívást követően még pénteken a gyár mintegy 1500 dolgozója határozta el, hogy részt vesz az őszi mezőgazdasági munkákban. /mti/

--

14.40/a

- 33 -

bb 52. utrakészen a guruló műszerkiállítás

t sz/tén-lm vg

1965. szeptember 17.

békés miklós, a budapesti műszer- és gépipari kiszöv elnöke pénteken a sajtó képviselőinek bemutatta azt a guruló műszerkiállítást, amelyet egy ikerbuszban rendeztek be, hogy ilymódon a szövetkezetek új műszertípusait, vagy régebbi gyártmányaik továbbfejlesztett változatait a legrövidebb időn belül megismertessék a hazai és külföldi vásárlókkal, illetve a felhasználókkal. házhoz mennek, hogy a piaci kapcsolatokat szélesítsék és így a felhasználók igényeit gyorsan kielégíthessék.

a mozgó kiállítás most mintegy 30 műszert, híradástechnikai és elektronikus készülékeket tartalmaz, amelyeket az autóban működtetni is tudnak. helyet kapott a kocsiában az ipari tv család és a különböző televízió szervizműszer, tranzisztorsztorizált, a legkorszerűbb elveken működő, több változata. a kiállítás először hazánkban tesz körutat, a jövőhéten felkeresi a székesfehérvári rádió/villamossági és televíziókészülékek gyárát, majd miskolcra, az egyetemi városba és a lenin kohászati művekbe látogat el, onnan debrecenbe megy az atomfizikai kutatóintézet, a golyócsapágy-gyár és az egyetem szakembereivel ismerteti meg az új típusú műszereket. az utat a migért-tel együtt szervezte a kiszöv, a későbbiekben pedig a műszereket exportáló külkereskedelmi vállalatokkal együtt szervez külföldi bemutatókat. október közepén ausztriába indul a kiállítás, ahol bécsen kívül klagenfurtban és grazban is bemutatják a magyar műszereket. a továbbiakban jugoszlávia, bulgária, románia 20 városának ipari és felsőoktatási centrumainak meglátogatása szerepel a mozgókiállítás programjában.
/mti/

bb.53. kitüntették a nemzetközi matematikai diákolimpia magyar résztvevőit

tné/n sr

1965. szeptember 17.

lugossy jend művelődésügyi miniszterhelyettes pénteken fogadta a nemzetközi matematikai diákolimpián résztvevő magyar küldöttség vezetőit, tagjait, és kitüntetést, illetve jutalmat nyújtott át nekik. az oktatásügy kiváló dolgozója kitüntetésben részesült hódí endre tudományos osztályvezető, a küldöttség vezetője, reimann istván, a magyar tudományos akadémia munkatársa, a küldöttség pedagógiai vezetője és rábai imre, adjunktus, a budapesti fazekas gimnázium tanára. jutalomban részesült lovász lászló /fazekas gimnázium/, makai endre /eötvös gimnázium/ és pelikán józsef /fazekas gimnázium/, a három első helyezett, továbbá a diákolimpia többi résztvevője is. /mti/

15.10/e

- 34 -

bb.36./ az idei...3. folyt./ n

a beszámoló élénk vita követte. az első két hozzászóló a népgazdaság egyes ágaiban felismerhető nehézségekről és gondokról szólt. hangsúlyozták, hogy az általában kedvező összkép gyakran takar kedvezőtlen részjelenségeket is.

baradziej lászlóné, a kistext szakszervezeti bizottságának titkára ecsetelte azokat a nehézségeket, amelyeket a normarendezés okozott a textiliparban, ahol főleg nők dolgoznak, és ahol már amugyis műszaki normák vannak érvényben és a rendezés nemegyszer keresetcsökkenést vont maga után.

a létszámcsökkentésben, és a normarendezésen kívül a túlóráztatás is érzékenyen érinti a dolgozókat, elsősorban a nőket - mondotta -, akiknek így még kevesebb idejük marad szórakozásra, pihenésre és művelődésre. mégis, míg tavaly csak alkalomszerűen merült föl a vasárnapi túlórázás igénye, erre az évre már eleve 12-13 vasárnapi túlórást építettek be a tervbe. a dolgozók a hét órás szovjet munkaidő példájára saját munkaidejük csökkentését várják és igen nehéz megmagyarázni nekik, hogy ennek éppen az ellenkezőjét kell vállalniuk. az ilyesmi olyan kritikát vált ki, hogy a szakszervezetek túlságosan nagy mértékben foglalkoznak a termelési kérdésekkel és sokkal kevésbé érdekvédelmi teendőikkel. végezetül kérte a szaktanácsot, hogy az eddiginél határozottabban lépjen fel a túlórázások csökkentéséért.

herczegh károly, a vasas szakszervezet titkára a termelés terén jelentkező gondokat és ezek okait elemezte. többek között utalt arra, hogy még mindig nem sikerült a termelést egyenletessé tenni. minden harmadik hónap végén szinte törvényszerűen elkövetkezik a termelésnövekedés rövid időszak, hogy utána a termelés ismét visszaessék. lassu a műszaki fejlődés üteme és nem haladunk előre elég gyorsan a munka- és üzemszervezés javítása terén sem - mondotta.

az elmaradások okát több mint 50 százalékban a műszaki és üzemszervezés terén kell keresni. ilyen okokra vezethető vissza például az is, hogy a vasuti személykocsi kiviteli tervét csak 52 százalékban sikerült teljesíteni, pusztán azért, mert a külföldről behozott fűtőberendezés használhatatlan. ugyancsak műszaki gyártási hibák akadályozták meg a 600 lóerős diesel-elektromos mozdonyok exporttervének maradéktalan teljesítését is.

szóvá tette a normarendezés körül előfordult hibákat is. sok üzemben nem a technológiák és a munkaszervezés terén bevezetett változások, hanem a teljesítményszázalék alapján rendezték a normákat. a normák szigorítása alkalmából sok esetben nem éltek a bérvisszaadás lehetőségével.

/folyt.köv./

15.35/-n

15722002

-35-

bb.36./ az idei...4. folyt./ n

a szakszervezetek - fejezte be felszólalását - valóban sokat dolgoztak sajátos munkaterületükön, úgy látszik azonban, nem olyan hatékonyan, mint ahogyan kellett volna. a jövőben mindenesetre sokkal alaposabb, sokoldalubb munkára van szükség, mégpedig most már a műszakiak, az értelmiségiek, a közgazdászok és az adminisztrátorok körében is.

Kovács István, a medosz főtitkára hangsúlyozta, hogy a még ebben az évben a mezőgazdaságra váró feladatok megoldásában nagyon sok múlik azon, mennyire sikerül ezt a munkát jól, céltudatosan, célszerűen megszervezni és megteremteni hozzá a szükséges feltételeket.

a bányászat eredményeivel és feladataival Simon Antal, a bányász szakszervezet főtitkára foglalkozott. utalt arra, el kell oszlatni azt az újabb terjedő aggályt, hogy a szénhidrogén-kutatás erőteljes és eredményes fejlődése csökkenti majd a szénbányászat jelentőségét.

Port Árpád, a győri vasas területi bizottsági titkára a nagyobb fokú előrelátás szükségességét hangsúlyozta a népgazdaság számos területén. igaz, sokat lehet várni a gazdasági mechanizmus átalakításától - mondotta-, de aminek a célszerűsége már ma is vitán felül áll, annak a megvalósításával kár lenne várni az új mechanizmus életbe léptetéséig.

Dr. Zádor György, a budapesti vegyiművek főmérnöke örömmel üdvözölte a legutóbbi minisztertanácsi határozatot, amelyben a premizálási és a nyereségrészesedési rendszer közti ellentétek áthidalását látja. figyelmeztetett azonban arra, hogy látszólag apróbb, elsősorban bürokratikus hibák adott esetben milyen súlyos hátrányokat okozhatnak a termelésben.

felszólalt a tanácsülésen Veres József munkaügyi miniszter is. megállapította, hogy máris jelentkeznek az új munkaügyi rendelkezések előnyös következményei. megnőtt a munka termelékenysége, megjavult a létszámgazdálkodás és a munkafegyelem. természetesen mindezek még csak kezdeti eredmények, amelyeket a jövőben tovább kell fejleszteni.

hangsúlyozta, hogy a normarendezést elsősorban a normák karbantartásának elhanyagolása tette szükségessé. mindenesetre örvendetes, hogy most jóval ritkábban fordult elő pusztán mechanikus rendezés, mint 1961-62-ben.

a délelőtti vita utolsó szónoka Nöhrer Árpád, az ÉDOSZ elnöke volt. hangsúlyozta többek között, hogy egyes üzemeknél a normarendezésbe nem vonták be megfelelően a szakszervezeti szerveket. elmondotta azt is, hogy egyes helyeken a munkások sérelmesnek találják a vasárnapi három műszakos munkát. /folyt.köv./

15.40/gy

1615 Leli

- 36 -

bb. 54. kigördültek a gyárból az indonéziának sorozatban gyártott első vasuti személykocsik

vid lk/ki/gy/cz

1965. szeptember 17.

a győri magyar vagon- és gépgyárban az év elején készült el az indonéz köztársaság megrendelésére a trópusi éghajlatnak megfelelő vasuti személykocsi mintapéldánya. az egyedi darabban, amelyet indonéziában próbáltak ki, a megrendelők meg voltak elégedve és nagyobb széria gyártására kötöttek szerződést. győrt a második félévben kezdték meg az indonéz vasuti kocsik sorozatgyártását. az első tizenöt kocsi pénteken gördült ki a gyár udvaráról. az év végéig, eleget téve a megrendelő kívánságának, 117 korszerű vasuti személykocsit szállítanak győrből indonéziába./mti/

bb. 56. naponta kilencszáz vagon cukorrépat vesznek át Békés megyében a gyárak megbizottai

vid ká/tr/gy/cz

1965. szeptember 17.

Békés megye termelészövetkezetei és állami gazdaságai 28 ezer hold területen termeltek az idén cukorrépat. a jól jövedelmező ipari növény betakarítása teljes lendülettel halad. a megye országútjain és dűlőutjain gépjármű és lovaskocsi karavánok szállítják a terményt: naponta 900 vagon répat vesznek át a sarkadi és mezőhegyesi cukorgyár megbizottai. mivel a kukorica, a cirok, a földimogyoró és egyéb őszi növény érése késik, tízezer embert mozgósíthattak a répa szedésére, tisztítására, fejelésére és rakodására. meggyeszte bőven fizet a jól gondozott növény, a legszebb eredménnyel azonban a mezőkovácsházi járás nagyüzemi gazdaságai dicsekedhetnek. ebben a járásban nem volt még olyan tábla, ahonnan 200 mázsán aluli termésátlagot takarítottak volna be./mti/

bb. 58. Komócsin Zoltán előadása

k ms/tr/zs/gy/cz

1965. szeptember 17.

a budapesti pártbizottság időszzerű elméleti és politikai kérdésekről szóló előadás-sorozatában pénteken a mémosz székházában Komócsin Zoltán, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára előadást tartott a Békés egymás mellett élés és a jelenlegi nemzetközi helyzet címmel./mti/

15.56/-n

1616 Leli

-37-

bb.55. újjá választják a vöröskereszt területi szerveit - ülést tartott az országos vezetőség

t di/gg n zs

1965. szeptember 17.

pénteken dr. gegesi kiss páál akadémikus elnökletével ülést tartott a magyar vöröskereszt országos vezetősége. rostás istván főtitkár beszámolt az elmúlt hónapok munkájáról és előterjesztette a jövő évi feladatok irányelveit.

az elmúlt két évben csaknem 90.000-rel emelkedett a magyar vöröskereszt tagjainak, s 630-cal alapszervezeteinek száma. aktivistái mintegy 62.000 előadást tartottak a városokban és falvakban és több mint hárommillió hallgató előtt szóltak a különböző egészségügyi kérdésekről. csaknem 8700 vöröskeresztes tanfolyamot rendeztek, s ezeken több mint 215.000-en gyarapították ismereteiket. tevékenységének egyik eredménye, hogy ma már a véradók 62 százaléka térités nélkül segít a betegeken.

a szervezet a következő hónapokban arra törekszik, hogy tovább gazdagítsa nemzetközi kapcsolatait és - különösen az afrikai, az ázsiai és latin-amerikai országokkal - szorosabbra fűzze az együttműködés szálait. az eddiginél is szélesebb körben, gazdagabb tartalommal folytatja ismeretterjesztő előadásainak sorozatát, gyarapítja az önkéntes ápolónők számát. széleskörű felvilágosító, közvélemény formáló munkával szeretné elérni, hogy 1966-ban már mintegy 100.000 liter vért a térités nélküli mozgalom részvevői bocsássanak a kórházak rendelkezésére. tovább szervezik a „tisza udvar, rendes ház, mozgalom, s létre akarják hozni a termelőszövetkezetekben tevékenykedő vöröskeresztes aktivisták hálózatát. változatlanul napirenden tartják a családvédelem, az alkoholizmus elleni küzdelem sokrétű tennivalóit és részt vállalnak az egykori népbetegség, a tbc felszámolásából. azokban az üzemekben, ahol száznál többen dolgoznak, vöröskeresztes alapszervezeteket alakítanak, a kis üzemekben és ktsz-ekben pedig egészségügyi felelősöket neveznek ki és egészségügyi állomásokat szerveznek.

az előterjesztést vita követte, majd határozatot hozott az országos vezetőség, amely a magyar vöröskereszt alapszabályainak értelmében kimondja, hogy újjá választják a vöröskereszt területi szerveit. november 1-e és 1966 március 10-e között mindenütt megtartják az alapszervezeti vezetőség választó taggyűléseket, majd március 10-e és március 30-a között a járási, városi és kerületi küldötttervezetekre kerül sor./mti/

.-.

16.03/-n
16.21.2edi

-38-

bb. 57. beváltak a szegedi hibridkukorica fajták - tanácskozás a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben

vid ká/sk/gy/cz

1965. szeptember 17.

szegeden a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben pénteken tudományos kutatók és gyakorlati szakemberek részvételével kukoricatermesztési tanácskozást rendeztek, amelyen az intézet munkatársai beszámoltak a kísérleti eredményekről. az alföld talaj- és klímaviszonyainak legjobban megfelelő fajták előállítására törekedtek. a kívánalmaknak leginkább a rövid tenyészidejű szegedi 71-es felel meg, amely szeptember első napjaiban érleli termését, jó két héttel megelőzve az egyéb fajtákat. ennél az előnyös tulajdonságánál fogva biztonságosan termeszthető utána kenyérgabona, mert elegendő idő jut a talaj előkészítésére. ez évben 15 000 holdon termesztették, s jövőre már 120 000 holdra elegendő vetőmag áll rendelkezésre. külföldön is jól vizsgázott a szegedi 81-es hibrid, amely a német szövetségi köztársaságban a terméshozamot tekintve felülmulta a világhírű prior fajtát. az ugyancsak bőven termő szegedi 75-ös silókukorica a német demokratikus köztársaságban szerzett elismerést a magyar kutatóknak. ez a fajta hazánk hűvösebb talaju és éghajlatu északi tájain is beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

a tanácskozás résztvevői a délutáni órákban az intézet öthalmi és székkutasi telepére látogattak el./mti/

.-.

bb. 59. dobi istván

tné/zs/gy/cz

1965. szeptember 17.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait dr. eduardo frei chilei köztársasági elnöknek a chilei köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából.

péter jános külügyminiszter ugyanezen alkalomból gabriel valdés chilei külügyminisztert köszöntötte táviratban./mti/

.-.

bb. 63. ittás traktoros halálos balesete

vid j/fm/gy/cz

1965. szeptember 17.

simonfi sándor, a pécsváradi gépállomás traktorosa ittásan vezette gépét és a berkesd-pereked közötti utszakaszon a három méterrel mélyebben fekvő utmenti rétre borult. a traktor rázuhant simonfi sándorra, aki a helyszínen meghalt./mti/

.-.

16,08/m

16.23.2edi

- 39 -

bb.60. teljesítették második ötéves tervüket a komáromi
kőolajipari vállalat dolgozói

vid/lk n ki

1965. szeptember 17.

a komáromi kőolajipari vállalat dolgozóinak a második ötéves
terv 7,7 millió tonna kőolaj feldolgozását írta elő. jól szervezett
és gazdaságos munkával érték el, hogy már most - három és fél hó-
nappal korábban - teljesítették ezt a feladatot. úgy számítják, hogy
az évvégéig második ötéves tervükön felül körülbelül félmillió
tonna kőolajat dolgoznak fel. a műszaki dolgozók ujitásaival, öt-
leteik megvalósításával az elmúlt években növelték a termelés-
kenységet is, s most a korábbinál sokkal gazdaságosabb módszerek-
kel, kevesebb költségráfordítással készítik a benzint, a petro-
leumot, a motorolajat, a parafint és a többi fontos terméket.

a második ötéves terv kezdete óta sokat gyarapodott a
vállalat. ebben az időszakban építették fel a világviszonylatban
is magas fokon automatizált, évi egymillió tonna teljesítményű
kőolajfeldolgozót. a vállalat almásfüzitői üzemegységében az első
hazai, ugynevezett furfurolos olajfinomító k kezdte meg műkö-
dését. ebben a korszerű üzemben kiváló minőségű motorolajokat ké-
szítenek. a szőnyi telepen nemrég helyezték üzembe az első hazai
benzinreformálót, amelyben kifogástalan minőségű, magas oktán-
számu szuperbenzint gyártanak. korszerű kutatólaboratóriumot,
óriás tárolótartályokat és számos más segédlétesítményt építettek.

az új üzemek létesítéséhez sok segítséget kaptak a kgst
államaitól. tanulmányozták például a hasonló, jól műszerezett
szovjet kőolajfeldolgozókat és sok gépi berendezést, tervdoku-
mentációt kaptak a szovjetunióból. a benzinreformáló üzembe-
helyezéséhez szovjet és ndk tapasztalatokat vettek át. a komáromi
kőolajfeldolgozó nagyarányú fejlődését jól bizonyítja, hogy ebben
az évben már ötven százalékkal több nyersolajat dolgoznak fel,
mint a második ötéves terv első évében./mti/

..

bb.65. ülést tartott az országgyűlési képviselők pest megyei cso-
portja

vid/gö/ n fm

1965. szeptember 17.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja pénteken
ülést tartott a megyei tanács épületében. a képviselőket
szabó sándor, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnök-
helyettese tájékoztatta a megye gyermek- és ifjúságvédelmének
helyzetéről és feladatairól. az előadás után számos felszólalás
hangzott el./mti/

..

-40-

16.16/-n

16.22.22

bb.66. meghalt dr kőműves frigyessné a munkásmozgalom
régí harcosa

k n zs

1965. szeptember 17.

dr. kőműves frigyessné, a magyar és a
nemzetközi munkásmozgalom régí harcosa, vegyészmérnök, a
budapesti műszaki egyetem adjunktusa, 47 éves korában hiva-
tása teljesítése közben tragikus körülmények között elhunyt.

már 1934-ben bekapcsolódott a magyar munkásmozgalomba,
s később aktívan résztvett a mosz szakszervezeti ellenzék te-
vékenységében, röpirat-terjesztésben, háziagitációban, a
vörös segély munkájában és az illegális pártajtó terjeszté-
sében.

1939-ben belgiumban részt vett az illegális magyar cso-
port tevékenységében és a „spanyol komitá” munkájában. a
fasiszta német megszállás elől kommunista férjével együtt
franciaországba menekült. mindkettőjüket internálták, de 1941-
ben sikerült megszökniük. 1941-től 1948-ig, hazatéréséig
argentinában végzett illegális pártmunkát. itthon ismét ak-
tívan résztvett a párt munkájában, a szocializmus építésében.

1952 óta a budapesti műszaki egyetemen dolgozott mint
tanársegéd, majd mint adjunktus, és pártvezetőségi tag.
az ellenforradalom idején bátran helytállt és részt vett a
műegyetem mszmp szervezetének megalakításában. a xi. kerü-
leti népi ellenőrző bizottság aktív tagja volt. kőműves
frigyessné az mszmp x. kerületi bizottsága és a budapesti
műszaki egyetem pártbizottsága, valamint a magyar partizán
szövetség saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bu-
csuztatása 21-én kedden délután 1/2 4 órakor lesz a farkas-
réti temetőben./mti/

..

16.20/-n

16.21.22

-41-

bb. 61. turistacsere debrecen és Lublin között

vid lk/ki/gy/cz

1965. szeptember 17.

évek óta testvérvárosi viszonyban van debrecen a történelmi multu Lengyel várossal, Lublinnal. a többirányu kapcsolat az idén kiterjedt turistacserekre is. jelenleg negyven tagu Lublini turistacsoport tartózkodik debrecenben. a vendégek tíz napot töltenek hazánkban, s a debreceniek vezetésével ellátogatnak többek között budapestre, egerbe, hajduszoboszlóra, a hortobágyra és a bükk hegységbe. viszonzásul októberben negyven tagu debreceni turistacsoport utazik Lengyelországba./mti/

bb. 62. ünnepélyes tanévnyitó a veszprémi vegyipari egyetemen

vid j/fm/gy/cz

1965. szeptember 17.

nyilvános egyetemi tanácsülés keretében pénteken tartották meg a veszprémi vegyipari egyetem ünnepélyes tanévnyitóját. dr. László Antal rektor ünnepi köszöntője után dr. Bodor Endre tanszékvezető egyetemi tanár tartott előadást „a szervetlen kámia fejlődésének újabb irányai”, címmel. ezután került sor a mintegy 200 elsőéves nappali és levelező hallgató eskütételére, majd dr. László Antal rektor jutalmakat adott át az elmúlt tanévben kimagasló eredményeket elért tanulóknak./mti/

bb. 64. szeptember 20-28: ukrán napok hazánkban

t fe/tné/zs/gy/cz

1965. szeptember 17.

szeptember 20 és 28 között rendezik meg hazánkban az ukrán napokat. a magyar-szovjet baráti társaságnál pénteken sajtóértekezleten ismertették az eseménysorozat gazdag programját, s bejelentették, hogy az ünnepségekre öttagu küldöttség érkezik budapestre, r.v. Babijcsuk-nak, az ukrán művelődésügyi miniszternek vezetésével. a delegáció tagjai között lesz Olesz Goncsar Lenin-díjas író, az ukrán írószövetség elnöke. hazánkba látogat a kijevi operaház öt neves szólólistája is.

/folyt. köv./

16,28/m

1647 ZEL

- 42 -

bb. 64. szeptember 20-28 :.... folyt./ gy

a megnyitó ünnepséget 20-án, hétfőn a vörös csillag traktorgyár kulturtermében rendezik meg. az ünnepi műsorban fellépnek a hazánkba érkező ukrán vendégművészek, a szovjet hadsereg művészegyüttese és több neves fővárosi művész. ugyanezen a napon nyitják meg az ukrán népművészeti kiállítást az iparművészeti muzeumban. az eseménysorozat alkalmával a Gutenberg művelődési házban goncsar irodalmi esten találkozik olvasóival.

kecskeméten, nyíregyházán, pécsen, szegeden és Zalaegerszegen - ezek a városok ukrán testvérvárosokkal tartanak kapcsolatot - szintén számos rendezvényen emlíkeznek meg az ukrán napokról. a többi között pécsen ukrán grafikai, valamint gyermekrajz kiállítás nyílik. szegeden az ukrán könyvkiadás eredményeit mutatják be tárlaton az érdeklődőknek. a megyeszékhelyeken fotókiállítások adnak képet az ukrán nép életéről építőmunkájának eredményeiről, s magyar-ukrán barátsági esteket tartanak.

az ukrán napok alkalmából filmszínházaink ismét műsorra tűznek több nagysikerű ukrán filmalkotást, többek között a Maximka, Csorsz, Ordások között című filmeket. a televízió és a rádió is érdekes irodalmi és művészeti műsort sugároz majd az ukrán napok alkalmából./mti/

16.30/-n

1647 ZEL

-43-

bb.36./ az idei...5. folyt./ n

a délutáni ülésen először párdi Imre, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága államgazdasági osztályának vezetője emelkedett szóra.

az év első felében - mondotta többek között - a természeti csapások több milliárd forintot előre nem tervezett kiadással jártak, és mégis, vagy talán éppen emiatt is büszkék lehetünk az eredményekre. de ha ezeket az eredményeket a központi bizottság decemberi határozatában foglaltakhoz viszonyítjuk, kiderül, hogy vannak még gyenge pontok. a munka termelékenysége például megnőtt, de nem javult vele együtt a termékek minősége, korszerűsége és nem csökkent a felhasznált anyagi és munkaerő ráfordítás sem stb.

az előttünk álló három és fél hónapban, de azon túl is nagyobb szerepet kell juttatni a helyi aktivitásnak - hangoztatta párdi Imre. - ehhez azonban szükséges az, hogy ne csak a nehézségeket és a bajokat tartsuk szem előtt, hanem az eredményeket is, mert ezek bizonyítják, hogy nagy feladatok megoldására is képesek vagyunk, és éppen a jövő évi, valamint a harmadik ötéves tervből folyó feladatok végrehajtása nagyrészt azon fordul meg, hogy most milyen erőteljesen tud kibontakozni az önálló cselekvés, a helyi aktivitás.

a vita utolsó felszólalója Lehr György, a magyar nemzeti bank igazgatója volt. beszélt többek között a felesleges készletek hasznosításáról, ami - mint mondotta - alapjában véve helyes intézkedés volt. de még helyesebb lett volna, ha ez az akció nem korlátozódott volna pusztán az ipar öt százalékára. mindenesetre örvendés azonban, hogy sikerült megmozgatni kétmilliárd forint értékű árut, amiben jelentős szerepe volt a kereskedelmi dolgozók áldozatos munkájának.

beckl sándor, a szot titkára válasza után a tanácsülés elfogadta a beszámolót, majd áttért a második napirendi pont megtárgyalására.

gál lászló, a szot titkára a társadalombiztosítás helyzetéről tartott beszámolót. mint a felszabadulást követő évek egyik kiemelkedő eredményét említette, hogy megszűnt a különböző dolgozó rétegeket szembeállító különbség a szociális ellátásban. a társadalombiztosítás ma már hazánk lakosságának 97 százalékára terjed ki, biztonságot, ellátottságot nyújt betegség, rokkantság, öregség esetére. társadalombiztosításra egyre nagyobb összeget költenek hazánkban. 1949. óta 1,9 milliárdról 1964-ben 16,8 milliárd forintra emelkedett a társadalombiztosítási összeg, s ennek megfelelően az egy főre jutó kiadás 1156-ról 3865 forintra nőtt.

/folyt.köv./
16,45/m

1963. február

- 44 -

bb.36./ az idei...6. folyt./ n

lényegesen javult a kórházi ellátás, fokozott védelmet nyújtanak törvényeink a leendő és kisgyermekes anyáknak, s bár családi pótlék-rendszerünk fejlődésének mértéke még nem érte el a megfelelő szintet, itt is értünk el eredményeket. nyugdíjrendszerünk világviszonylatban is megállja helyét, tavaly például csaknem 7 milliárd forint nyugdíjat folyósítottak hazánkban.

- a társadalombiztosítás bürokráciájának állandó csökkenése nálunk törvényszerű, mert a szakszervezeteknek sajátos lehetőségeik vannak a társadalmi munka széleskörű szervezésére, a dolgozók tevékeny bekapcsolására - mondotta. jelenleg 23.000 munkabizottságban mintegy 124-000 aktivista foglalkozik majd több hozzáértéssel a dolgozók társadalombiztosítási ügyeinek intézésével. azelőtt sokszor hónapokat vett igénybe például, amíg a nyugdalomba vonulók megkapták nyugdíjukat. a társadalmi aktivisták közreműködése lehetővé tette a nyugdíjak munkahelyi előkészítését és így 51 napról 2 hétre csökkent az utolsó bérfizetés és az első nyugdíj közötti idő. most az a feladat, hogy valamennyi munkahelyen bevezessék a nyugdíjak előkészítését és rendszeresen foglalkozzanak a nyugdíjasokkal.

- igen jelentős munkát végeznek a társadalombiztosítási tanácsok a szolgáltatások ellenőrzésében is. szemmel kísérik, hogy mire költik a társadalombiztosítás számára évente rendelkezésre álló több milliárd forintot, ellenőrzik, hogy a szolgáltatásokat kellő időben és mértékben megkapják-e az érdekeltek, másrészt őrködnek, hogy jogtalanul senki ne juthasson szolgáltatáshoz. jelenleg 1700 kifizető helyet ellenőriznek a különféle albizottságok, ahol 5000 társadalmi aktivista működik. a társadalmi munkások eddigi tevékenységük alapján részlegesen a megbecsülésre.

az előadó ezután a társadalombiztosítási apparátus megnövekedett feladatairól szólt, a többi között arról, hogy a szot társadalombiztosítási főigazgatósága és ügyviteli szervei átvették a kisipari szövetkezeti kölcsönös biztosító intézet, az újságírók szanatóriumi egyesülete és az országos nyugdíj intézet feladatát is. gyorsabbá tette az ügyek intézését, számos eljárásbeli egyszerűsítés, mint például a kórházi beutaló kiállításának megszüntetése, a gyógyászati segédeszközök jogosításának elhagyása, a fürdőjegyeknek a szakorvosok által történő közvetlen kiadása. mindezek ellenére még nem állítható, hogy az ügyvitel munkájában nincsenek már bürokratikus vonások. javítani kell például a kapcsolatot a biztosítottakkal, s tovább kell egyszerűsíteni az ügymenetet.

/folyt.köv./
17,00/m

1963. február

- 45 -

bb.36./ az idei...7. folyt./ n

a beszámoló részletesen foglalkozott a dolgozóknak és a szakszervezeteknek a társadalombiztosítás továbbfejlesztésére irányuló javaslataival, sok észrevétel hangzott el például jogszabályaink egységesítésére és egyszerűsítésére, a jogszabályok bonyolultsága és gyakori változása nehezíti a jogkereső dolgozók és a szakszervezetek aktivistáinak a helyzetét, s gátolja az ügyvitel további egyszerűsítését, a módosítások azonban sok esetben nagy költséggel járnak, mindamellett nem állíthatjuk, hogy nincs szükség és lehetőség a jogszabályok egyszerűsítésére, főleg közérthetőbbé tételére, ez a munka a társadalombiztosítási főigazgatóság feladata.

gál László ezután arról szőtt, hogy a társadalombiztosításban kiemelkedő helyet foglal el a dolgozók egészségügyi ellátása, a szakszervezeteknek egyrészt figyelemmel kell kísérniük az egészségügyi helyzetet, másfelől tevékeny részt kell vállalniuk az egészségügy kulturáltságának, színvonalának emelésében, szinte valamennyi szakszervezet vizsgálatokat folytat az iparágában tapasztalható vegyi, mechanikai és a munkakörülményekből adódó ártalmak megelőzésének módjairól, és segít a legújabb módszerek bevezetésében, a mind több közép- és nagyüzemben készülő éves egészségügyi komplex-tervek végrehajtásával javulás tapasztalható a dolgozók egészségvédelmében, ezekben a tervekben és főleg végrehajtásukban kifejezésre jut a szakszervezeti és más társadalmi szervek, a gazdasági vezetés és az üzemorvos együttműködése, nagy a jelentősége az egészségügyi felvilágosításnak is, amit a szakszervezetek nemcsak támogatnak, hanem maguk is mindent megtesznek a dolgozók ismereteinek bővítésére, az emberek nevelésére, bár a felvilágosítás hatása nehezen mérhető, eredményei nyomon követhetők a fertőző betegségek csökkenésében, a higiénia terjedésében, a felvilágosító munka egyik fontos feladata az iszákosság elleni küzdelem, nem hirdetjük a szeszes italtól való teljes tartózkodást, de küzdünk a mértektelenség ellen, különösen fontos, hogy munkaidőben vagy azt közvetlen megelőzően tartózkodjanak a dolgozók a szeszes ital fogyasztásától, mert az káros és veszélyes mind a közösség, mind az egyén szempontjából.

gál László ezután az egészségügyi hálózat fejlődéséről beszélt, hangsúlyozta a helyesebb munkaszervezés szükségességét, elmondotta, hogy a rászoruló betegnek minden szükséges segítséget meg kell kapniuk, függetlenül a költségeiktől, de egy fillért sem szabad juttatni a spekulálóknak, a visszaélők kezébe, gyakran éri jogos kritika az orvosokat, mert indokolatlan követeléseknek nem tudnak ellenállni, gyakran túl elnézőek, mindazt a gyógyszert a beteg rendelkezésére kell bocsátani, amire szüksége van, de minden eszközzel gátat kell szabni annak a veszedelmes helyzetnek, amely ilyen tekintetben kialakult, a féktelen gyógyszeradásról van szó, amelynek veszélyei túlnőnek már azokon a méreteken, amelyet bárki is közömbösen szemlélhetne, az orvosok, s ugyanakkor a társadalmi összefogásnak is feladata, hogy következetesen és szívesen harcoljanak a túlzott gyógyszer-kultusz ellen, a betegségek megelőzéséhez és gyógyításhoz rendelkezésre álló fegyvert ne engedjük magunk ellen fordítani.

befejezésül a fejlődés további kilátásairól, a hibák kijavításának módszereiről szött gál László, a szót titkára. /folyt.köv./

17.05

17.05

- 46 -

bb. 67. megkezdődött az orvoskongresszus balatonfüreden

vid j/sr/gy/cz

1965. szeptember 17.

balatonfüreden pénteken megkezdődött a hagyományos orvoskongresszus, amelyet a magyar kardiológusok társasága minden évben megrendez a balaton-parti gyógyhelyen, az ország legkiválóbb belgyógyászait és szívsebészeit dr. debrőczy tiber, a balatonfüredi állami szívkórház igazgató-főorvosa köszöntötte, majd dr. radner györgy, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője méltatta a füredi orvostalálkozók jelentőségét.

a háromnapos tudományos ülészek első előadásai a szívgyógyászat időszerű kérdéseivel foglalkoztak, elmondották, hogy az egészségügyi világszervezet statisztikái is arról tanuszkodnak, hogy napjainkban nagy arányú a szívbetegségben elhalálozók száma, példaként megemlítették, hogy számos nagyobb nyugati országban is, mint például Angliában, évente csaknem háromszázezren halnak meg szívbetegségben, hangsúlyozták, hogy napjainkban ezért vált a szívgyógyászati megelőzés és kezelés világszerte a modern orvostudomány központi problémájává, ezután részletesen foglalkoztak a szívizom anyagcserejének ismereteivel, az idegrendszernek a szívre gyakorolt hatásával és a modern szívgyógyászat kutatásainak legújabb eredményeivel, méltatták az ülészekon a mozgásterápiának a szívgyógyászatban betöltött szerepét és elmondták, hogy az ilyen irányú kezeléseket balatonfüreden kezdték meg sikerral.

a tudományos ülészek első napján három előadás hangzott el az ország legkiválóbb szakorvosainak tudományos kísérleteiről és legújabb módszereiről./mti/

bb. 68. megkezdődtek az ország biológiai napok balatonfüreden

vid j/sr/gy/cz

1965. szeptember 17.

balatonfüreden pénteken délután ünnepélyesen megnyitották a VIII. országos biológusnapokat, az ország legkiválóbb biológusait dr. tangl harald, a tit biológiai szakosztályának elnöke köszöntötte, majd előadás hangzott el a magyar nép táplálkozásában az elmúlt husz évben bekövetkezett változásairól, a résztvevők megvitatták a biológiai tudományban az elmúlt két évtized alatt kialakult viták tapasztalatait.

az első napi tudományos ülészekot biológiai filmessttel zárták, bemutatták a mafilmszerű tudományos és oktatófilm stúdiójának 1965. évi alkotásait, a többi között levetítették vadászjánosnak a cannesi filmfesztiválon nagydíjat nyert „nyitány,” című rövidfilmjét is./mti/

17,14/m

17.23.2001

- 47 -

bb. 69. az országos amatőrfilm fesztivál

tné/zs/gy/cz

1965. szeptember 17.

filmjeinek beküldési határidejét - a nagy érdeklődésre tekintettel - a rendezőbizottság október 5-ig meghosszabbította./mti/

bb. 70. a chilei nagykövetség közli,

tné/zs/gy/cz

1965. szeptember 17.

hogyan a chilei ért súlyos elemi csapásokra való tekintettel a szeptember 18-1 nemzeti ünnepi fogadást nem tartja meg./mti/

bb. 71. komócsin zoltán fogadta corneliu manescut

tné/zs/gy/cz

1965. szeptember 17.

komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken fogadta a hazánkban tartózkodó corneliu manescu román külügyminisztert, a szivélyes, baráti beszélgetésen jelen volt péter jános külügyminiszter, vince józsef, a magyar népköztársaság romániai nagykövete és mihail rosianu, a román szocialista köztársaság magyarországi nagykövete.

péter jános ebédet adott corneliu manescu és kísérete tiszteletére. az ebéden részt vett apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, vince józsef, továbbá a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. résztvett az ebéden mihail rosianu is./mti/

bb. 72. ismét budapesten jártak a nemzetközi béke és barátság hajóut résztvevői

t di/hén/sr/gy/cz

1965. szeptember 17.

a nemzetközi béke és barátság hajóut résztvevői visszatérően - utban bécs felé - pénteken rövid időre ismét a főváros vendégei voltak.

/folyt. köv./

17.34/-n

-48-

1746 Zel'

bb. 72./ismét budapesten.... 1. folyt./ gy

a külföldi békeharcosok egy csoportja a hazafias népfront országos tanácsának klubjában baráti összejövetelen találkozott a magyar békemozgalom vezetőivel. dr. sik endre, az országos béketanács elnöke üdvözölte a megjelenteket, s egyebek között hangsúlyozta: nagy szükség van arra, hogy a béke hívei, tartozzanak bármely országhoz, párthoz, politikai szervezethez, összefogjanak és együttműködjenek.

ezek a találkozások közelebb hoznak bennünket egymáshoz - mondotta, s hozzátette: kívánom, hogy kapcsolataink tovább erősödjenek.

ezután a vendégek vették át a szót. beszámoltak élményeikről, tapasztalataikról. rudolf schulitz, a nemzetközi béke és barátság hajóut előkészítő bizottságának titkára elmondotta:

- utunk betöltötte hivatását, jól szolgált a népek közeledésének, együttműködésének gondolatát. megismerhettük a dunamenti országok életének egy részét, s a hajó fedélzetén, valamint pozsonyban, budapesten, bukarostben és turánk többi állomásán mindenütt őszinte véleménycserét folytattunk a világpolitika, a nemzetközi élet legkülönbözőbb kérdéseiről. husz ország képviselői vettek részt a beszélgetésekben, olyanok, akik a legkülönbözőbb nézeteket vallják, mégis bebizonyosodott, hogy a béke ügyében van mondanivalónk egymásnak és szót tudunk érteni. reméljük, hogy ez a találkozó, ha szerény mértékben is -, de hozzájárul a nemzetközi feszültség enyhítéséhez.

edith schober, az osztrák békeharcosok képviselője felidézte az első órákat, amikor még némi óvatosság és tartózkodás jellemelte a hajóut résztvevőit, majd így folytatta: de gyorsan megtaláltuk a közös nyelvet, s a végén már úgy szaladt az idő, hogy legszívesebben megállítottuk volna. jó kezdeményezés volt a hajóut megrendezése. tegyük meg mindent, hogy a jövőben rendszeressé váljék a hasonló találkozók sorozata, s mások is folytassák, amit mi elkezdtünk.

g. morozov, a szovjet békeharcosok csoportjának vezetője, rámutatott: sikeres és eredményes volt az ut, s most már az a kötelességünk, hogy minél gazdagabban kamatoztassuk tapasztalatait. számoljunk be széles körben élményeinkről, ismertessük a véleménycserét, a legkülönbözőbb országok békeharcosainak álláspontját, s használjuk fel munkánkban a látottak, hallottak tanulságát.

/folyt. köv./

17,44/m

- 49 -

1748 Zel'

bb. 72. /ismét budapesten... 2. folyt./ gy

terényi istván, az országos béketanács alelnöke, a hajóuton résztvevő magyar küldöttség vezetője így összegezte tapasztalatait:

- azzal a céllal gyűltünk össze a béke és barátság hajó fedélzetén, hogy megismerkedjünk, hogy megbarátkozzunk és vitatkozzunk egymással. a tíz nap elteltével elmondhatjuk: eleget tettünk a magunk elé tűzött követelménynek, éltünk a lehetőséggel. megvitattuk közös dolgainkat, s bár különböző szervezeteket, mozgalmakat képviseltünk, barátokként válunk el egymástól. úgy gondolom - s ebben nem állok egyedül - érdemes lenne hasonló turákat rendezni európa más folyóin is. az elbán, a rajnán, mindazokon, amelyek országokat, népeket kötnek össze.

a nemzetközi béke és barátság hajóut résztvevői pénteken a késő délutáni órákban tovább indultak budapestről és szombaton érkeznek bécsbe./mti/

bb. 73. a hanság hasznosításáról tárgyaltak a győr megyei tanács ülésén

vid ká/tr/gy/cz

1965. szeptember 17.

a győr-sopron megyei tanács pénteken ülést tartott győrről, amelyen egyebek között megtárgyalták a hanság hasznosításának tervét. a feladatokat dr. katona lajos, a végrehajtó bizottság elnöke ismertette a tanács tagjaival és a meghívott vendégekkel, akik között helyet foglalt kiss károly, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának titkára.

a hansági vízrendezési és vízhasznosítási tervek szerint az első és második ütemben tizennyolc millió forintot fordít az állam a vízhasznosítást célzó műtárgyak építésére. ebben az évben mintegy tizenkét millió forint értékű vízrendezési munka valósul meg. a továbbiakban szükség lesz a kis rába bővítésére, hogy elegendő öntöző vizet nyerjenek. ennek a megvalósítására a következő években 16 millió forintot költenek. a beszámolót élénk vita követte. kutatók, vízügyi és mezőgazdasági szakemberek ajánlották fel segítségüket a terv végrehajtásához./mti/

.-.

17.54/-n

-50-

17.58 Zeli

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.66. számú hír/ meghlat dr. kőműves frigyessné.../ 1. bekezdése helyesen a következő:

dr. kőműves frigyessné a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa, vegyészmérnök, a budapesti műszaki egyetem adjunktusa, 47 éves korában tragikus körülmények között elhunyt./mti/

.-.

bb.74. fock jenő fogadta a francia közmunka- és közlekedésügyi minisztert

k/hbj/tné n bs

1965. szeptember 17.

fock jenő, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken fogadta marc jacquet, francia közmunka- és közlekedésügyi minisztert. a fogadáson a két országot érintő gazdasági kérdésekről tárgyaltak. a megbeszélés szívélyes légkörben folyt le. a fogadáson részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, valamint pierre francfort, a francia köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

17.56/-n

.-.

bb.75. fogadás a finn nagykövetségen

t fe/hné n bs

1965. szeptember 17.

erdem'olavi raustila, a finn köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken este fogadást adott a nagykövetségen a helsinki-ben tartott finn-ugor kongresszuson részt vett magyar küldöttség tiszteletére./mti/

.-.

bb.76. megkezdte új évadját a veszprémi petőfi színház

vid/hné n bs

1965. szeptember 17.

a veszprémi petőfi színház pénteken megkezdte idei évadját. a társulat péntek este bemutató előadást tartott, amelyen sardou-csanak: „váljunk el,, című zenés komédiája került színre./mti/

.-.

18.00/-n

-51-

18.10 Zeli

bb.77. két magyar művész a nemzetközi fuvolaverseny döntőjében

t ol/tné n la

1965. szeptember 17.

pénteken befejeződött a fuvolaverseny harmadik szőlőágának a fuvolaversenynek második szakasza, a középdöntőben meghallgatott 16 versenyző közül a zsüri döntése alapján hat művész került be a harmadik fordulóba, a győztes címért küzdő legjobb fuvolások között lép majd dobogóra Kovács Loránd, a magyar állami hangversenyzenekar tagja és Pröhle Henrik, az állami operaház első fuvolása. a döntőbe jutott a szovjet Vlagyimir Jagugyin, aki az 1963 évi Leningrádi össz-szövetségi verseny díjnyertese, Karlheinz Passin, az ndk versenyzője, a lipcsei Gewandhausorchester első fuvolása, a szovjet Albert Racbaum, aki ugyancsak össz-szövetségi verseny díjnyertese, valamint ~~Valentijn~~ /zverjev, a Leningrádi Kirov opera zenekarának tagja is. L. Valentijn

a nap folyamán a klarinétverseny döntőjébe bejutott versenyzők megkezdték a zenekari próbákat a máv szimfonikusok kíséretével, akiket Sándor János vezényelt. a fuvolások elődöntőjének keretében a kora délutántól a késő esti órákig hat quintett - köztük négy magyar együttes - mindvégig nagyszámu érdeklődő közönség előtt mutatta be versenyműsorát. /mti/

bb.78. a Bánk bán - debrecenben

vid/j n fm

1965. szeptember 17.

pénteken este a debreceni Csokonai színház évadnyitó előadásával megkezdődött a debreceni színház centenáriumi idénye. a kőszínházban száz évvel ezelőtt tartották az első előadást, s száz év alatt ez az épület adott otthont a debreceni színjátszásnak.

a pénteki megnyitón Katona József Bánk bán című drámája került színre. a darabot Lengyel György rendezte, a címszerepet Linka György, Gertrudist Lontay Margit, Melindát Gurnik Ilona, Tiborcot Novák István alakította. /mti/

bb.79. Lengyel grafikusművészek és magyar képzőművészek baráti találkozója

t áe/gk n la

1965. szeptember 17.

a budapesten jelenleg látható nagysikerű Lengyel grafikai tárlat kiállító művészei: Janina Krzeminska, Maria Mackiewicz és Zdzisław Witwicki. pénteken baráti összejövetelen találkoztak a lengyel kulturában, a magyar képzőművészeti élet több képviselőjével. a vendégek szívélyes eszmecserét folytattak a képzőművészet kérdéseiről. /mti/

10, \$5/m

19.05.1965

- 52 -

1965

bb.36. / az idei...8. folyt./ n

a beszámolót követő vitában Skaliczki András, a bányászszakszervezet osztályvezetője, Keszei Károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára és Nagy Béla, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének osztályvezetője vett részt.

a vita szombat reggel szintén az édosz székházában folytatódik. /mti/
18.40/-n

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.36. sz. hír/ az idej tervteljesítés eddigi./ első bekezdése után kérjük a következő szöveget pótolni:

a tanácskozáson megjelent Somogyi Miklós, a szot elnökségének tagja és Gáspár Sándor, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai.

az ülést Brutyó János...
/mti/

bb.80. az „Uri Muri”, a nemzeti színházban

t s/gk n fm

1965. szeptember 17.

a nemzeti színházban pénteken este rendezték meg a szezon első premierjét Móricz Zsigmond „Uri Muri”, című színművéből. a darabot 37 évvel ezelőtt a vígszínház mutatta be, majd a színmű új változatát - 1942-ben Móricz Átírta a darabot - 1948-ban tűzte műsorára a nemzeti színház. a nagy sikerű művet 1954-ben újította fel a nemzeti színház. a most bemutatott előadást Egri István rendezte. Szakmáry Zoltán szerepét Kállai Ferenc, feleségét, Esztert Bara Margit, Rozikát Törőcsik Mari, csörgőjét Csulit pedig Horváth József játszotta. a diszketeket Varga Mátyás tervezte. /mti/

19.05/-n

1920.1965

- 53 -

bb.81. nemzetközi pedagógus-tanácskozás budapesten

k zs/hné n zs 1965. szeptember 17.

a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetsége /fise/ 1966 decemberében európai tanácskozást tart, az oktatásügy demokratizálása a tudományos és technikai fejlődés új körülményei között, című témáról. a tanácskozás előkészítésére a szövetség európai tagszervezeteinek képviselői szombaton és vasárnap budapesten üléseznek./mti/

..

bb.82. időjárásjelentés

hné n l a 1965. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, pénteken este:

nyugat felől lassu felhősödés

várható időjárás szombaton estig: keleten kevés felhő, a dunántúlon időnként később megnövekedő felhőzet, eső nélkül. mérsékelt, helyenként élénkebb déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 20-25 fok között./mti/

19.40/-n

..

1950 Zseli

-54-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 18.

bh. 1. kevés volt a délibáb a hortobágyon

vid ká/tr/gy/cz

1965. szeptember 18.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem meteorológiai intézete ötödik éve folytat nyári mikroklíma vizsgálatot a hortobágyi pusztán. ezúttal a szikkel borított részeken egy hónapig tartott a megfigyelési időszak. az idei tapasztalatok érdekes vonásaként állapították meg a meteorológusok: szokatlanul kevés volt a délibáb a pusztán. ennek oka a csapadékos időjárás volt, a páradus levegőben nem bontakozott ki szép délibáb. ilyen délibában szegény hortobágyi nyárra a meteorológusok nem emlékeznek. az elektronikus ömörök és különböző mérőműszerek segítségével sokezer érdekes adatot gyűjtöttek össze a hortobágyi mikroklímájáról, s ezeket több hónapig tartó munkával dolgozzák fel debrecenben, dr. berényi dénes professzor irányításával./mti/

..

bb. 2. csökken a tbc-s megbetegedések száma a fővárosban - hetven üzemben működik bőrgyógyászati szakrendelés

i hi/tné/zs/gy/cz

1965. szeptember 18.

a budapesti gondozó intézetek fejlődéséről ad számot a főváros egészségügyi helyzetéről most közzétett tájékoztató. ma már 21 gondozóintézet foglalkozik a tüdőbetegek kezelésével, s ezek közül 12 két műszakban rendel. a fővárosban 11 tbc-szűrő-állomás működik, s a tervek szerint a ii., a iii., a vi. és a xiv. kerületben újabb korszerű állomást nyitnak meg.

1 kerületi

/folyt. köv./

Zseli

-1-